

Vlaams
Parlement

vergadering **43**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Morgenvergadering

van 27 juni 2012

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het besluit van de Europese Raad van 25 maart 2011 tot wijziging van artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben – 1520 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	5
Artikelsgewijze bespreking	15
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de havens en de organisatie van het maritiem reddings- en coördinatiecentrum – 1418 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	16
Artikelsgewijze bespreking	17
ONTWERP VAN DECREET betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren – 1600 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	18
Artikelsgewijze bespreking	18
ONTWERP VAN DECREET betreffende het Lokaal Cultuurbeleid – 1587 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 6	
Algemene bespreking	19
Artikelsgewijze bespreking	25
ONTWERP VAN DECREET houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1588 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 7	
Algemene bespreking	25
Artikelsgewijze bespreking	29
ONTWERP VAN DECREET houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid – 1589 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 6	
Algemene bespreking	31
Artikelsgewijze bespreking	34
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, met het oog op de invoering van een deels op socio-economische leerlingenkenmerken gebaseerd omkaderingssysteem, waarbij het kleuteronderwijs evenwaardig omkaderd wordt als het lager onderwijs – 1591 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 5	
Algemene bespreking	34
Artikelsgewijze bespreking	45

ONTWERP VAN DECREET houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme	
– 1594 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	46
Artikelsgewijze bespreking	48
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
■	

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 9.30 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Karin Brouwers, Ludo Sannen, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde: ambtsverplichtingen;

Else De Wachter, Felix Strackx: familieverplichtingen;

Patricia De Waele, Cindy Franssen, Patrick Janssens, Sabine Poleyn: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 60/34)

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het besluit van de Europese Raad van 25 maart 2011 tot wijziging van artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben

– 1520 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het besluit van de Europese Raad van 25 maart 2011 tot wijziging van artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Voorzitter, collega's, wij stemmen hier vandaag over een aanpassing van het werkingsverdrag van de Europese Unie, meer bepaald over de wijziging van artikel 136. Waarom doen we dat? Omdat het Europese stabiliteitsmechanisme – het European Stability Mechanism (ESM), het zogenaamde permanente Noodfonds – dat het tijdelijke Noodfonds, de European Financial Stability Facility (EFSF) moet vervangen, in strijd is met artikel 125 van het werkingsverdrag van de Europese Unie. In mensentaal – voor zover dat mogelijk is: er zijn twijfels of het ESM wel wettelijk is binnen het kader van de bestaande Europese regelgeving. Daarom moeten wij vandaag zo nodig goedkeuring geven aan dit voorstel.

De voorzitter: Mijnheer Creyelman, als ik even mag onderbreken? Ik krijg net bericht van het kabinet van minister-president Peeters dat hij niet tijdig aanwezig kan zijn. Ik denk dat zijn aanwezigheid wel nuttig zou zijn omdat ook mevrouw Moerman, de heer Hendrickx, de heer Van Overmeire, de heer Caluwé een betoog wensen te houden. Ik stel voor om te wachten tot de minister-president aanwezig is en de vergadering even te schorsen.

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, het ontwerp van decreet is natuurlijk ook behandeld in de commissie. Als men er op staat, kan men de minister-president vorderen.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, is het mogelijk om ons een indicatie te geven van de lengte van de afwezigheid van de minister-president? Is het gewoon een fileprobleem of is het een structureel probleem?

De voorzitter: Ik kan daar niet op antwoorden. Ik moet dan opnieuw contact opnemen met het kabinet.

Mevrouw Fientje Moerman: Men kan zeggen dat dit voor Vlaanderen de ‘ver-van-mijn-bedshow’ is, maar dat is het zeker niet. Ik vind de aanwezigheid van de regering eigenlijk wel vereist.

De heer Ludwig Caluwé: De regering is wel aanwezig.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, ik denk dat het toch nuttig zou zijn dat de minister-president aanwezig zou zijn omdat het gaat over een ontwerp van decreet dat het ESM mogelijk moet maken, maar over het ESM zelf en over het gemengd karakter van het ESM is toch ook wel wat te doen. Er zijn recent ook berichten over verschenen in de pers. Het zou toch nuttig zijn dat de minister-president ook het standpunt van de regering kan geven, tenzij minister Schauvliege dat kan doen en zegt dat ze het dossier voldoende beheerst om er uitsluitsel over te geven.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega’s, ik heb begrepen dat de minister-president gewoon een beetje vertraging heeft vanwege het verkeer. Hij heeft mij gevraagd om intussen hier aanwezig te zijn namens de Vlaamse Regering. Als er heel specifieke vragen zijn, zal ik die noteren zodat de minister-president kan antwoorden als hij aanwezig is.

De voorzitter: Dus gaan we verder, mijnheer Creyelman.

De heer Frank Creyelman: Prima, ik was dus in mentaal bezig daarnet. Er zijn twijfels of het ESM wel wettelijk is binnen het kader van de bestaande Europese regelgeving. Daarom moeten wij zo nodig goedkeuring geven aan dit voorstel om artikel 136 van het Europese Werkingsverdrag aan te passen. Het is, collega’s, altijd al twijfelachtig geweest of alle noodleningen die tot nu toe zijn verleend, wel zijn toegestaan. Artikel 125 van het Werkingsverdrag van de Europese Unie bepaalt dat elk land verantwoordelijk is voor zijn eigen schulden. Het is de fameuze ‘no bail-out’-clause, waarbij de toetredende lidstaten tot de Europese Unie werden gegarandeerd dat zij nooit voor de schulden van andere lidstaten zouden moeten instaan. Daarom gebeurden de noodleningen tot nu toe via een tijdelijk noodfonds, het EFSM (European Financial Stabilisation Mechanism).

Via een wijziging van artikel 136 van het EU-verdrag willen de Europese regeringen de situatie voor een permanent noodfonds regulariseren, door er een bepaling in op te nemen dat zo’n schuldenfonds expliciet toelaat. Daarvoor moeten niet alleen de eurolanden maar alle 27 lidstaten de verdragswijziging doorvoeren. Het is maar de vraag of zij dat allemaal zullen doen voor begin juli, wanneer men wil dat het ESM van kracht wordt om de failliete Spaanse banken van geld te voorzien.

Voorzitter, minister, collega’s, wij bespreken hier dus een wijziging van een artikel van het Werkingsverdrag, maar in feite stemmen we voor het instellen van een Europees stabiliteitsmechanisme en dit tegen de achtergrond van een eurozone die diep in de problemen zit. Laten we ons bij het begin eens afvragen waarom een dergelijk verregaand stabiliteitsmechanisme

in het leven wordt geroepen. Het antwoord luidt natuurlijk de crisis. Dat weet ondertussen iedereen wel, de eurocrisis om precies te zijn. Maar waarom is die eurocrisis er? Dat is de hamvraag. En wanneer die vraag wordt beantwoord, hetzij door de mainstream media, hetzij door de vele eurofiële politici, draait men de Europese volkeren meestal een rad voor de ogen. Men jaagt hen zelfs op platte populistische en leugenachtige wijze angst aan. Omdat men goed genoeg weet dat de euro zelf de hoofdoorzaak is van de economische crisis. Omdat men misschien te trots is om toe te geven dat de invoering van de euro een schromelijke vergissing was.

Ik ben geen econoom, maar wat volgt, is elementaire economie die iedereen kan begrijpen. Als vroeger de economie van een land zwak presteerde, daalde de waarde van zijn munt. Daardoor werden de producten van het land in kwestie internationaal goedkoper, zodat het buitenland meer van deze producten ging kopen en de economie weer aantrok. Als de economie van een land sterk presteerde, steeg de waarde van de munt zodat de burgers meer koopkracht hadden en meer binnen- en vooral buitenlandse goederen konden kopen. Op deze wijze konden de economische en de financiële problemen van een land geregeld worden via de munt van de landen zelf.

De invoering van de euro heeft heel dit zelfregulerend systeem tenietgedaan. Zwakke landen in het zuiden van de eurozone hadden met de euro een veel te sterke munt, zodat hun producten te duur werden. Sterke landen in het noorden hadden in verhouding een te zwakke munt, zodat de groei van de consumentenkoopkracht de groei van de economie niet volgde. De economieën in het zuiden werden bij gebrek aan de mogelijkheid om zelf muntcorrecties in te voeren in de voorbije tien jaar, almaar zwakker. Het zuiden bouwde gigantische schulden op, die het nooit meer kan terugbetalen. Om de euro te redden, moet het noorden, waar de burgers dus al koopkrachtverlies ondervonden, nu ook de schulden van het zuiden betalen of kwijtschelden. De eurozone is één gigantisch België geworden, een België in het groot, waar enorme fiscale transfers van noord naar zuid vloeien.

Samen met het EFSM, bilaterale leningen allerhande, het meedragen van risico als aandeelhouder van het IMF en ons aandeel in de Europese Centrale Bank, had de Belgische staat vorig jaar al voor 70 miljard leningen en garanties uitstaan ten behoeve van allerhande hulpprogramma's voor eurolanden in nood. En wat is het resultaat? Het gaat in de eurozone altijd maar slechter. Daarbovenop zijn er nog de risico's die België loopt door de acties van de Europese Centrale Bank, die voor 1000 miljard leningen geeft aan zwakke banken en voor bijna 300 miljard rommelobligaties opkoopt die niemand anders nog wil.

De problemen zijn groter dan ooit. Griekenland zakt steeds verder weg. Spanje betaalt recordrentes die, ondanks de recente injectie die Spanje heeft gehad, niet verlagen. Ze zijn enkele uurtjes verlaagd, meer niet. De werkloosheid loopt met de dag op. Grieken en Spanjaarden halen massaal geld van hun spaarrekeningen. Hun banken wankelen en de economieën krimpen.

Het vertrouwen dat het nog goed komt, is weg. Het vertrouwen in de aanpak die tot nu werd gevoerd, is weg. Het consumentenvertrouwen is weg. De politieke verantwoordelijken vallen bij deze opeenvolgende mislukkingen totaal uit de lucht. Hoe is dit toch kunnen gebeuren?

Collega's, de euro was van bij de aanvang gedoemd om te mislukken. Tijdens de besprekingen over de invoering van de Europese munt, zestien jaar geleden, en over de invoering van de euro, veertien jaar geleden, wezen alle economen erop dat de euro een politiek en geen economisch project was. Het was in feite een gevaarlijk experiment met het geld en de welvaart van de Europese burger. Wellicht met goede bedoelingen, maar de weg naar de hel is – zoals u weet – geplaveid met goede bedoelingen. Onze fractie heeft daar destijds als enige op gewezen. In de archieven van het Vlaams Belang bevindt zich nog steeds het pamflet van wijlen Karel Dillen: 'Europa ja, Maastricht neen'. We zijn dus zeker niet tegen Europa, maar wel tegen dit Europa, tegen deze Europese Unie, deze eurozone. Kom mij dus dadelijk niet zeggen dat wij het zijn die Europa laten failliet gaan door onze

voortdurende kritiek erop. Niet zij die hier altijd op hebben gewezen, laten Europa failliet gaan. Wel degenen die dit experiment tegen beter weten in hebben opgezet en doorgevoerd en het nog altijd halsstarrig willen voortzetten, zijn daarvoor verantwoordelijk.

Het meest recente antwoord van Europa op de eurocrisis van vandaag is het ESM, waarvoor wij hier vandaag geacht worden een artikel te wijzigen. De Europese bestuurders hopen dat een voldoende gespijsd, permanent mechanisme voor financiering een effect zal hebben dat bij de financiële markten vertrouwen wekt. Het nieuwe verdrag zal België – dus ook Vlaanderen dat 70 procent van de Belgische middelen genereert – verplichten landen in financiële problemen bij te springen. Ook noodlijdende banken zullen echter aanspraak kunnen maken op het fonds.

Samen staan de eurolanden borg voor een bedrag van 700 miljard euro, waarvan 500 miljard euro kan worden uitgeleend. Dat zijn cijfers die geen enkel zinnig mens zich nog kan voorstellen. Net zoals de EFSF zal ook het ESM grotendeels worden gefinancierd door leningen te sluiten waarbij lidstaten garanties verstrekken. Nieuw is echter dat het ESM ook rechtstreeks kapitaal van de lidstaten zal krijgen, waarvoor de meeste lidstaten opnieuw meer schulden zullen moeten maken. In totaal gaat het over 80 miljard euro dat door de lidstaten cash wordt overgemaakt. Er worden ook voor 620 miljard euro garanties gegeven. Het Belgisch aandeel aan het ESM bedraagt meer dan 24 miljard euro. Cash zullen wij bijna 3 miljard euro, 2,8 miljard euro om precies te zijn, moeten overmaken.

In het verdrag wordt bepaald dat het kapitaal via stortingen in schijven, gespreid over vijf jaar, geleidelijk wordt opgebouwd. Door de opflakking van de crisis tijdens de voorbije maanden, vooral wegens Spanje, heeft de eurogroep echter besloten de stortingen te versnellen en over drie in plaats van over vijf jaar te spreiden. Er zullen dus twee schijven worden betaald in 2012, twee schijven in 2013 en nog een laatste schijf in 2014.

In totaal, de kapitaalstortingen en de garanties inbegrepen, zal België ongeveer 2500 euro per Belg moeten ophoesten om het Europese stabiliteitsmechanisme in eerste instantie te spijzen. Los van die kapitaalstortingen zullen wij voor de rest van die 24 miljard euro garant moeten staan. Hoe zal dat werken? Het Europese stabiliteitsmechanisme zal zomaar, zonder dat ons parlement of een ander parlement daar nog iets over te zeggen heeft, dat geld kunnen opeisen. Naar het schijnt is dat democratie.

Artikel 41.2 van het ESM-verdrag stelt dat er steeds een minimum van 15 procent aan kapitaal van lidstaten in het ESM aanwezig moet zijn. Als de voorraden onder die 15 procent zakken, wordt er van de lidstaten versneld een nieuwe cashbetaling gevraagd, die zij verplicht zijn te betalen. Volgens het ESM-verdrag moeten wij dat geld, zodra het ESM erom vraagt, “onherroepelijk en onvoorwaardelijk betalen, binnen de zeven dagen”. Het ESM-verdrag zet zo niet alleen het parlement, maar ook de burgers van dit land, volledig buitenspel. In noodgevallen kunnen immers bijkomende miljarden worden overgemaakt, zonder dat ons land dat kan tegenhouden, want een gekwalificeerde meerderheid van 85 procent van de uitgebrachte stemmen is voldoende. België heeft er maar 3,5 procent.

Het begrip ‘noodgevallen’ is in heel het verdrag niet of nauwelijks gedefinieerd. Er zijn geen specifieke definities, beschrijvingen of condities waaronder men van een noodgeval spreekt. Met dit wetsontwerp verliezen wij dus de zeggenschap en ons veto over de besteding van miljarden euro’s die van ons gevraagd zullen worden in die noodsituaties. De bestuurders van het ESM zullen daarover beslissen.

Heel kort even iets over die bestuurders. Artikel 32 van de verdragstekst geeft aan dat alle ESM-bezittingen en ESM-documenten juridische immuniteit hebben. De bezittingen en de documenten van het ESM, evenals hun bestuurders en medewerkers, krijgen juridische immuniteit. Met andere woorden, het ESM kan landen en rechtspersonen voor de rechtbank dagen, maar kan zelf niet voor de rechtbank worden gedaagd. Het is onschendbaar en jegens niemand verantwoording verschuldigd. Ook dat zal wel democratie zijn.

Ons belastinggeld komt dus in handen van een instantie die niet verkozen is en die boven alle parlementen en rechtbanken staat. De burgers – in ons land vooral de Vlamingen – mogen enkel zwoegen en betalen.

Het Verdrag tot instelling van het ESM heeft dus verstrekkende gevolgen. Het betekent het doorsluizen van miljarden euro's van de noordelijke naar de zuidelijke Europese landen en het installeert een ondemocratische transferunie op Europees niveau waar de Europese burgers nooit om hebben gevraagd. Het betekent ook het einde van een groot deel van de financiële, economische en politieke soevereiniteit van België en is daardoor ook een gevaar voor de toekomst van Vlaanderen.

Net zoals de meeste Europese burgers nooit de kans hebben gekregen om zich uit te spreken over de Europese Unie, de invoering van de euro en de toetreding van nieuwe lidstaten, wordt nu ook dit ESM-verdrag aan hen opgedrongen. Ons land kan geen veto stellen tegen ESM-leningen die in spoedsituaties of in noodsituaties worden verleend, omdat België niet beschikt over een vetorecht. Wel is er een voorwaarde voor activering van het ESM, namelijk dat zowel de Europese Commissie als de Europese Centrale Bank stellen dat anders “de economische en financiële duurzaamheid van de eurozone in gevaar komt.” Wanneer de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank dat stellen, dan volstaat dat om het ESM in werking te laten treden. Die omschrijving is echter van toepassing op zo ongeveer elke crisis binnen de eurozone. Het Europees stabiliteitsmechanisme is eigenlijk niet meer of niet minder dan een soort staatsgreep met de munt als instrument, een monetaire staatsgreep.

Wij hebben in 2009 berekend wie de hoogste nettobijdrage levert aan de werking van de Europese Unie. België staat officieel op de zesde plaats, maar als men Vlaanderen daaruit afzondert, staat Vlaanderen veruit op de eerste plaats, nog voor Nederland. Dat is de realiteit. Men moet die Vlaamse kiezer dus maar eens uitleggen waarom men dit doet, waarom dit moet gebeuren. Men moet hem uitleggen waarom wij hier toch mee doorgaan, ondanks de waarschuwingen van talloze economen dat niet alleen de euro, maar de Europese Unie zelf hieraan ten onder kan of zal gaan.

De Vlamingen moeten straks niet alleen Wallonië overeind houden, maar moeten voortaan ook helpen om Griekenland, Portugal, Spanje, Italië en eventueel zelfs Frankrijk overeind te houden. Na 182 jaar Vlaamse strijd is dat wat we bereikt hebben. Met dit ESM zijn we naast de slaaf van België ook de slaaf van de eurozone geworden.

Collega's, het verdrag zadelt de Belgische bevolking op met een miljardenfactuur. Daarbij is het niet eens zeker dat het ESM de eurocrisis wel zal oplossen. Het is zelfs meer dan waarschijnlijk dat het de crisis niet zal oplossen. Dat leert de ervaring met Spanje de afgelopen week. Het hele zuiden van de eurozone zit met een overgewaardeerde munt die groei bemoeilijkt. Fiscale transfers kunnen enkel dienen om de werkloosheidsvergoedingen te betalen, niet om jobs te creëren. Zolang er geen groei is, zullen we niet uit de crisis kunnen raken. Zoals ik bij het begin heb uitgelegd, is die landen de mogelijkheid ontnomen om door hun eigen munt aan te passen, de groei en de economie te stimuleren.

Hoe gigantisch een noodfonds van 700 miljard euro ook mag lijken, in de praktijk zal het niet meer dan 500 miljard euro kunnen uitgeven. 500 miljard euro is volgens alle deskundigen onvoldoende om grote schokken op te vangen. Zij zeggen dat er minstens 2000 miljard nodig is om kalmte te brengen tot het einde van 2014. Bij leningen aan landen in moeilijkheden zullen het ook steeds de burgers zijn die alle kosten dragen. Het voorstel om financiële instellingen te dwingen om verliezen te nemen op hun risicovolle maar winstgevendende leningen, werd immers van tafel geveegd.

De crisis kan niet alleen niet opgelost worden, ze kan bovendien nog duurder worden. Voortdurend worden er voorstellen gedaan om het noodfonds uit te breiden of om het toe te laten banken direct steun te verlenen, en niet enkel indirect zoals nu het geval is. In dat geval zou het ESM over meer kapitaal moeten beschikken dan de huidige 700 miljard euro.

Aangezien het ESM belangrijk is voor de financiële situatie van de lidstaten, zal het als een hefboom kunnen worden gebruikt om binnen de eurozone een consensus af te dwingen over dossiers die via de klassieke koehandel aan elkaar worden gelinkt. Die consensus kan dan bij meerderheid worden opgelegd aan de rest van de Europese Unie. Het verlies van het Belgische vetorecht over het verlenen van ESM-leningen kan dus verstrekkende gevolgen hebben, nog veel verder dan doodgewoon het al dan niet toekennen van leningen aan lidstaten in moeilijkheden. Dat zal in de toekomst waarschijnlijk blijken en dan zullen veel mensen schrikken van de politieke implicaties van iets waarvan zij dachten dat het doodgewoon een tijdelijke oplossing was voor een tijdelijke crisis. Onze fractie gelooft niet dat dit het geval is.

Collega's, tijdens de besprekingen van het Verdrag van Maastricht, het invoeren van de EMU en het invoeren van de euro heeft het Vlaams Belang altijd gewezen op de eventuele problemen van dit politieke experiment, dat speelt met de welvaart en het geld van de burgers van Europa – nogmaals: niet omdat wij tegen Europa zijn, maar juist omdat wij van Europa houden. Maar wij kunnen niet doen alsof de economische werkelijkheid opzij kan worden gezet om de politieke dromen te laten kloppen. De politieke dromen zijn evident. Men zou een economische unie oprichten en stap voor stap naar een politieke unie gaan.

Nu is het verhaal omgekeerd. Nu het economisch niet meer klopt, wordt het omgedraaid. Het gaat duidelijk niet goed met het Europees economisch feestje. De hapjes zijn op, het glas is leeg en de dj speelt enkel nog treurmuziek. Het antwoord van de feestverantwoordelijken bestaat erin iedereen nog meer honger en dorst te bezorgen en voor meer Europese Gleichschaltung te kiezen. Nu de EU economisch niet meer verantwoord is, wordt er een politiek feestje van gemaakt.

De politieke droom van de Europese eenmaking moet tot een natiestaat leiden. De Verenigde Staten van Europa zullen straatarme staten worden. Daar ligt blijkbaar niemand van wakker. De verenigde straatarme staten zijn echter onze Europese droom niet. Onze Europese droom bestaat uit het samenbrengen van de Europese cultuur en de Europese solidariteit tussen volkeren die onafhankelijk zijn. Ons gaat het niet om die Europese superstaat, om die namaakversie van de artificiële Belgische natiestaat.

Wat België betreft, wendt die superstaat zich af van de volksrealiteit. Wat de euro betreft, wendt de superstaat zich af van de economische en financiële realiteit. Ondanks al de redenen die ik net heb vermeld, gaan de betrokkenen toch door. Ze zien de realiteit en ze gaan er toch mee door. Dat is therapeutische hardnekkigheid. In dit geval pleiten we voor één keer dan ook voor actieve euthanasie.

De invoering van deze unie en van de euro zijn fatale vergissingen geweest. Ik hoef geen helderziende te zijn om het nakende einde van de euro te voorspellen. Een gemeenschappelijke munt is per definitie een crisismunt. Europa is aan een nieuwe monetaire ordening toe. De huidige pakketten met reddingsmaatregelen en het huidig ESM stellen dat moment enkel uit.

Bovendien weten we allemaal dat culturele identiteiten niet zo maar met ambtelijke decreten uit Brussel kunnen worden weggevaagd. Grieken zijn geen Duitsers en Italianen zijn geen Vlamingen.

Het Vlaams Belang verwierpt de idee van een Europese munt, een Europees rijk en een Europees leidersprincipe. Die Europese leider wordt dan, voor alle duidelijkheid, niet deze of de volgende president van Europa, maar de ondemocratische raad van bestuur van het ESM.

Slechts vier van de zeventien lidstaten hebben het ESM voorlopig geratificeerd. Zelfs Duitsland zal het misschien niet ondertekenen. Er zijn sterke geruchten dat Duitsland achter de schermen met Nederland aan de invoering van een D-Mark werkt. Vlaanderen zal zeker niet afgaan indien het roet in dit onverteerbaar gerecht gooit.

Ik doe een beroep op de realiteitszin van de leden van het Vlaams Parlement. Indien dat niet zou helpen, doe ik een beroep op hun slecht karakter. Dat is van mijnentwege misschien iets

realistischer. Het ESM-verdrag zal een grote invloed hebben op de financiële en politieke toekomst van Vlaanderen. Vandaag mogen we over de basis van dit verdrag stemmen. Helaas is het verdrag al door de Kamer van Volksvertegenwoordigers en door de Senaat goedgekeurd. Blijkbaar zijn de Vlaamse volksvertegenwoordigers enkel nodig als stemmachine om te bekrachtigen wat de grote dames en heren in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en in de Senaat, ongetwijfeld zeer intelligente mensen, reeds hebben beslist. Ik doe een beroep op het karakter van de Vlaamse volksvertegenwoordigers. Het hoeft niet eens een slecht karakter te zijn. We moeten laten zien dat we er wel toe doen. We mogen ons niet onder de mat laten vegen. Enkel en alleen omdat onze rechten worden miskend, moeten we tegen dit ontwerp van decreet stemmen.

Ik concludeer dat iedereen die, zoals mijn fractie, een pleitbezorger van een vreedzaam, welvarend en divers Europa is, tegen dit ontwerp van decreet moet stemmen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, het lijkt me terecht dit ontwerp van decreet niet als een hamerstuk af te doen. Zelfs al moeten we ons enkel akkoord verklaren met de invoering van een heel klein stukje tekst in de Europese verdragen, het gaat om een zeer groot bedrag. Het gaat om 700 miljard euro en mogelijk zelfs om meer. Dat is het bedrag dat nu wordt vooropgesteld. Dit is een nuttig en noodzakelijk instrument om de stabiliteit met betrekking tot de euro te herstellen.

Het klopt dat de realiteit uitwijst dat dit instrument allicht niet zal volstaan. In feite kunnen we niet anders. Dit is eigenlijk altijd al vooropgesteld. De invoering van de monetaire unie is steeds als een tussenstap beschouwd en moet een hefboom vormen om tot een nog versterkte economische unie, een reële politieke unie en noodzakelijkerwijze ook een sociale unie te komen. Hopelijk kunnen we de komende weken en maanden toch nog in die richting evolueren.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, ik zie dat intussen ook de minister-president is aangekomen.

Het zal u niet verbazen dat de teneur van mijn betoog enigszins anders zal zijn dan die van de heer Creyelman. De verdragswijziging die men hier voorstelt, schept de wettelijke basis in het EU-verdrag betreffende de werking van de EU om een permanent stabiliteitsmechanisme als het ESM waar intussen een akkoord over bestaat, in het leven te roepen. Wij denken dat dit een onontbeerlijk instrument is om het voortbestaan van de euro te bewerkstelligen naast het in het gareel houden van begrotingen en het doorvoeren van structurele hervormingen. Het hoeft u dan ook niet te verbazen dat wij dit ontwerp van decreet zullen goedkeuren.

Wij stemmen in met het scheppen in het Europees recht van de wettelijke mogelijkheid om een permanent stabiliteitsmechanisme voor de euro in het leven te roepen. Deze verdragswijziging stelt niet als dusdanig het ESM in, maar schept de mogelijkheid van een permanent solidariteitsmechanisme voor de euro. Het is een intergouvernementeel instrument dat enkel in noodgevallen en in combinatie met budgetconsolidering en structurele hervormingen kan worden geactiveerd. Er is intussen beslist hoe het er zal uitzien in de Europese Raad. De vorige sprekers hebben daar al naar verwezen. België neemt 3,4771 procent of 24,34 miljard euro voor zijn rekening. Cash is dat 3 miljard euro. Dat is belangrijk voor de Belgische economie, maar bij afgeleide ook en in de eerste plaats voor de Vlaamse economie. Als een van de meest open economieën van Europa hebben wij alle belang bij het voortbestaan van de euro.

Er kunnen een aantal kritieken worden geformuleerd. Het is belangrijk dat we dit vandaag bespreken omdat men vandaag probeert om aan een van die kritieken tegemoet te komen.

Velen willen liever een grote Europese sprong voorwaarts. Vanmorgen lazen we dat dit weekend onder leiding van Herman Van Rompuy een document wordt voorgelegd op de Europese top met als titel: “Naar een echte economische en monetaire unie”. De titel van dat document, waarin ook een punt zit over de politieke unie, fixeert zich nog altijd op het economische en monetaire aspect. Hoewel de meerderheid onder ons inziet wat de noodzaak en meerwaarde is van het nemen van bepaalde economische en monetaire beleidsbeslissingen op Europees niveau, is daar natuurlijk ook een keerzijde aan. Die keerzijde is dat we erover moeten waken dat het democratische element niet verloren gaat.

Dit stabiliteitsmechanisme is puur gouvernementeel. Ik heb het 6,5 bladzijden tellende document nog niet gezien, maar ik heb gelezen dat het welgeteld acht regels bevat over de politieke unie, dus over de democratische component. Dat baart me zorgen. Men zou op Europees niveau gaan beslissen hoeveel een land in een bepaald jaar mag uitgeven. Wat ons land betreft, weten wij heel goed hoe de vork aan de steel zit. In de uitgaven van ons land zitten ook de uitgaven van de deelstaten en van de andere bestuursniveaus. Met andere woorden, dit is geen discussie tussen de Europese Unie en het Belgische niveau, dit wordt ook een intern Belgische discussie. Als men die richting uitgaat en op Europees niveau afspreekt welk land wat mag uitgeven in een bepaald jaar, dan is het toch heel belangrijk dat wij weten waar we aan toe zijn en dit niet zoals vandaag als zoveelste in de rij goedkeuren. Wij moeten op voorhand en proactief en met een democratische controle beslissen wat die verdeling zal zijn binnen ons eigen land.

Minister-president, hoe zult u dus, als het deze richting uitgaat, in de toekomst het overleg organiseren? Welke stappen zult u zetten? Wat zullen uw vragen en eisen zijn met betrekking tot de organisatie ervan op Belgisch niveau? Hoe ziet u de terugkoppeling naar dit parlement, zodat we hier ook inhoudelijk-politieke discussies kunnen hebben over de vraag hoe de begroting er zal uitzien en welk aandeel ervan Vlaanderen zal mogen uitgeven? Op dit moment is dat immers niet duidelijk. In het verleden is dat in ons land en ook in Vlaanderen veel te veel een zaak van de regeringen geweest. Dat groeit natuurlijk zo. Als we het werkelijk menen met die democratische component, dan moeten we er ditmaal voor zorgen dat we ook proactief een bepaalde gedragslijn trekken. (*Applaus bij Open Vld en Groen*)

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, geachte leden, wat hier voorligt en wat diverse leden al hebben geschetst, is inderdaad het ontwerp van decreet houdende instemming met het besluit van de Europese Raad van 25 maart 2011 tot wijziging van artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben.

Dat is een hele mondvol, maar het komt neer op de vraag of we dat artikel 136 in die zin willen wijzigen dat het mogelijk wordt om dat fameuze ESM in werking te stellen. Dat ESM moet over een kredietverleningscapaciteit van 700 miljard euro beschikken. Daarmee hoopt men inderdaad de risico's voor de financiële stabiliteit voor de eurozone in haar geheel te kunnen aanpakken. Het ESM zelf is het voorwerp van een apart verdrag. Minister-president, daar kom ik straks op terug. Dat verdrag werd op 2 februari 2012 ondertekend, maar ligt hier dus niet voor, en als ik het goed begrijp, zal het hier ook niet worden voorgelegd.

Bij bespreking van het ESM-verdrag in Kamer en Senaat, en ook al bij de bespreking in de commissie en de bespreking van daarnet door de heer Creyelman en anderen, zijn een aantal interessante beschouwingen geformuleerd over de euro, over wat nu wordt aan gevoeld als een verder soevereiniteitsverlies. Dat zijn inderdaad interessante discussies. Een van de weinige positieve neveneffecten van de crisis zoals we die vandaag meemaken, is misschien dat er nu een echte discussie wordt gevoerd over de vraag wat Europa is, waar we heen willen en wat de beste manier is om dat te doen.

Ondertussen bevinden we ons echter in de situatie waarin we ons bevinden, en moet er op korte tijd een remedie kunnen worden gevonden. We zitten op een boot die in de problemen is verzeild. Nu kan men zich afvragen of dit de goede boot is, of we geen andere boot hadden moeten nemen, of we niet beter thuis waren gebleven, of we niet het vliegtuig hadden moeten nemen. Heel interessant, maar ondertussen kunnen we natuurlijk niet voort blijven dobberen op dat schip. Daarom zal de N-VA-fractie dit ontwerp van decreet goedkeuren.

Minister-president, het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is een gemengd verdrag. Dit voorliggende besluit tot wijziging van dat verdrag is ook een gemengde akte. De vraag is of het ESM-verdrag zelf ook een gemengd karakter heeft. Ons standpunt ter zake is duidelijk: het is inderdaad een gemengd verdrag, waarvoor groen licht van het Vlaams Parlement noodzakelijk is. Uit de krantenartikels en de verslagen van Kamer en Senaat maak ik op dat niet iedereen het daarmee eens is. Zo stelt federaal minister van Financiën Vanackere dat het een tijdrovende procedure zou zijn als al die gemeenschaps- en gewestparlementen daar ook nog eens hun zeg over zouden moeten doen.

Nu, dat lijkt me een zeer discutabele en gevaarlijke manier van denken. De bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de deelentiteiten wordt toch niet bepaald door het al dan niet dringend zijn van een dossier. Het is bovendien een valse redenering: er is geen enkele reden waarom de goedkeuring door het Vlaams Parlement meer tijd zou kosten, aangezien de goedkeuringsprocedures op federaal niveau en op het niveau van de deelentiteiten parallel en dus gelijktijdig kunnen plaatsvinden.

Ik heb nog een argument, dat slechts in laatste instantie kan worden gebruikt, maar toch: het ESM-verdrag kan in werking treden wanneer de lidstaten die het verdrag hebben geratificeerd, samen minstens 90 procent van het vereiste kapitaal vertegenwoordigen.

Het aandeel van België is 3,47 procent. Poneren dat Vlaanderen zich hierover niet kan uitspreken omdat wij anders het ESM-verdrag zouden tegenhouden, is mathematisch onjuist.

Minister-president, in dossiers als deze komt ook een asymmetrisch en voor Vlaanderen bijzonder nadelig element van het Belgisch federalisme naar boven: Vlaanderen wil zijn bevoegdheden ten volle uitoefenen en staat op zijn strepen tegenover het federale niveau, maar we moeten vaststellen dat de andere deelentiteiten in dezen geen bondgenoten van Vlaanderen zijn, maar net van het federale niveau. Voor hen hoeft het allemaal niet zo, ze gaan niet voluit voor de eigen verdragsbevoegdheid. Dat verzwakt natuurlijk onze positie.

Maar we vinden wel steun bij de Raad van State. In het advies van de Raad van State bij het wetsontwerp dat in het federale parlement werd behandeld, wordt uitdrukkelijk gevraagd om de werkgroep Gemengde Verdragen om advies te vragen. Letterlijk: “Gelet op de aldus geuite twijfels zou de Memorie van Toelichting op zijn minst aldus moeten worden aangevuld dat duidelijk aangetoond wordt of het ESM-verdrag dat ter instemming wordt voorgelegd al dan niet gemengd van aard is. De afdeling Wetgeving is hoe dan ook van oordeel dat de rechtszekerheid beter gegarandeerd zou zijn indien de werkgroep Gemengde Verdragen om advies zou worden verzocht.”

Minister-president, ik had u dus graag een stand van zaken en een standpunt willen vragen. Het kan niet zijn dat als een federale minister zegt dat dit geen gemengd verdrag is, wij ons daarbij neerleggen en daar alleen maar akte van nemen. Dat kan onmogelijk de manier van werken zijn.

Wij zullen het ontwerp van decreet – zoals al gezegd – steunen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik wens alle interveniënten te danken voor hun commentaar maar ook voor hun steun, die niet alleen vanuit de meerderheid maar ook vanuit een deel van de oppositie wordt gegeven om artikel 136 te wijzigen. Dit verdient die steun gezien de ernst van de situatie. Dit maakt het mogelijk om het Europese stabiliteitsmechanisme in werking te laten treden.

Mevrouw Moerman, op het Europese niveau hebben de Europese Commissie en de voorzitter van de Europese Raad voorstellen gedaan. U hebt daarnaar verwezen. Ze zijn van zeer recente datum en ik beschik nog niet over alle documenten. U wilt al waarschuwen, in het bijzonder voor het geval men op het niveau van de lidstaten de uitgaven zou beperken. U hebt gelijk: dit heeft consequenties voor Vlaanderen. We moeten actief en wat mij betreft gerust ook proactief mee discussiëren, zeker op het intrafederale niveau. Ik zal het nodige doen om dat proactieve ook in de praktijk om te zetten.

U vraagt hoe dat kan worden teruggekoppeld naar het Vlaams Parlement. U weet dat het Vlaams Parlement te allen tijde de Vlaamse Regering om tekst en uitleg kan vragen. We moeten misschien in de bevoegde commissie even bekijken hoe we dat kunnen aanpakken. U weet dat ik, in tegenstelling tot wat sommigen denken, zeer transparant met het Vlaams Parlement wil werken. Ik heb tot mijn scha en schande vastgesteld dat dit mij heel wat kommer en kwel kan besparen. Mevrouw Moerman, we moeten ook daar eens bekijken hoe we dat kunnen organiseren, wetende dat we in de discussies met de andere regeringen de nodige flexibiliteit aan de dag moeten leggen en ook daar zeker geen vertragingen kunnen oplopen. Met de steun van het Vlaams Parlement kan ik nog met meer aplomb en visie de zaken verder bekijken.

Mijnheer Van Overmeire, ik heb begrepen dat de wijziging van artikel 136 door u volledig wordt gesteund. Mijn dank daarvoor. U steunt dat terecht. Uw vraag gaat over het verdrag dat op 2 februari 2012 is ondertekend. Ik heb vastgesteld dat het Vlaams Belang in het federaal parlement tegen heeft gestemd, als ik goed ben geïnformeerd wegens het feit dat het Vlaams Belang gekant is tegen nieuwe geldstromen van noord naar zuid. Misschien is dat wat kort geresumeerd, maar ik wil daar verder geen punt van maken. De N-VA heeft zich onthouden wegens het advies van de Raad van State.

Mijnheer van Overmeire, u hebt wat meer tekst en uitleg gevraagd, die ik u bij dezen zal geven. Men heeft het ESM-verdrag in den beginne niet voorgelegd aan de werkgroep gemengde verdragen, waar dat normaal gezien moet worden voorgelegd. Men heeft gemeend dat dat niet nodig was. Ik denk dat dat een foutieve inschatting is geweest van de betrokken ministers. Er is dan een advies gevraagd aan de Raad van State. Zoals u terecht zegt, heeft de Raad van State een aantal bedenkingen geformuleerd, waarbij de formulering door de Raad van State ook voor discussie vatbaar is, maar waarbij de Raad van State minstens de stelling dat het absoluut geen gemengd verdrag is, niet heeft gevolgd.

Na dat advies van de Raad van State is door het Departement internationaal Vlaanderen de zaak verder bekeken en met bijkomende argumenten is onderbouwd dat dit toch wel een gemengd verdrag is. Federaal minister Vanackere heeft tijdens de behandeling in de Senaat een aantal dingen gezegd. Een van de elementen die we direct hebben aangegrepen, is dat er alsnog een bijeenroeping zou komen van de werkgroep gemengde verdragen. Dat is ook gebeurd: op 19 juni is de werkgroep gemengde verdragen bij elkaar gekomen en zijn de argumenten uitgewisseld. Onze mensen van het Departement internationaal Vlaanderen hebben op basis van het advies van de Raad van State en op basis van eigen argumenten bepleit om dit als een gemengd verdrag te beschouwen.

Er is op de vergadering zelf ook door het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap, maar in wat minder duidelijke bewoordingen, gezegd dat dit een gemengd verdrag is. Die bewoordingen waren echter zo onduidelijk dat de federale instanties hadden begrepen dat ze dat niet als gemengd verdrag beschouwden. Maar goed, dat laat ik voor interpretatie over aan de federale instanties. Er is dus in die werkgroep over gesproken.

Heel belangrijk zal zijn wat er in het ontwerpverslag zal staan, zeker over die onduidelijkheid van onze collega's van het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap. Ik heb daar publiek een uitspraak over gedaan en ik wil die hier nog eens herhalen. Ik betreur het namelijk dat men niet sneller de procedure ingeschakeld heeft om te kijken of dit een gemengd verdrag is en het dus te versturen naar die werkgroep. In extremis heeft men dat alsnog gedaan, ook

onder druk vanuit Vlaanderen en de betrokken diensten. In die werkgroep hebben wij bepleit dat het een gemengd verdrag is. Er is een discussie geweest tussen het federale en het Vlaamse niveau, licht gesteund door de collega's van het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap.

Dat het verslag nog niet is toegestuurd, heeft te maken met de hoogdringendheid. Ik betreur dat men dat niet heeft gedaan. U hebt gelijk dat de hoogdringendheid geen afbreuk mag doen aan de discussie over de vraag of het een gemengd verdrag is of niet en dat als het een gemengd verdrag is, de geëigende procedure moet worden gevolgd.

Hier is de hoogdringendheid zo hoogdringend dat ik ervan uitga, voorzitter, dat ook dit Vlaams Parlement begrip heeft voor de situatie en de schets die ik heb gegeven, en zich op basis van de elementen die ik heb meegegeven, kan aansluiten bij het feit dat ik heb gezegd dat we – zo heb ik het uitgedrukt – geen stokken in de wielen zullen steken voor de Belgische goedkeuring van het ESM-verdrag, maar dat ik de principiële discussie en het belang van de gemengde verdragen blijf onderstrepen, en het feit dat men dit ook vanuit de federale overheid heel ernstig moet nemen, en ook dat dit niet voor herhaling vatbaar is.

Voilà, dit had u horen aankomen, maar ik zal dit deze namiddag niet meer zeggen, mijnheer Van Hauthem. Ik begrijp dus dat we met die context en met deze uitspraken ook de steun krijgen van het Vlaams Parlement.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Gelet op de bezorgdheid van de minister-president en om hem gerust te stellen: wij hebben het zo opgenomen in het verslag.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister-president, ten eerste gaat u effectief echt wel heel kort door de bocht wanneer u de reden aanhaalt waarom wij zowel in de Kamer als in de Senaat, en ook hier, onze instemming niet betuigen. Eén zinnetje aanhalen uit betogen van vier Kamerleden die een paar uur geduurd hebben, dat is er een beetje over. Ik weet wel dat men sommige dingen moet reduceren, maar dit is een reductie die naar het absurde neigt.

Ten tweede, wat het gemengd karakter van de verdragen betreft, stel ik vast dat u zich neerlegt bij een feitelijkheid, bij de hoogdringendheid. Natuurlijk zou dat een precedent kunnen zijn. Ik zie niet in waar de hoogdringendheid zit wanneer we vaststellen dat vandaag nog maar vier landen het ESM-verdrag, of beter de oprichting van dat fonds, hebben goedgekeurd.

Ik heb nog een bijkomende opmerking. Als ik het goed begrijp, minister-president, is wat wij vandaag goedkeuren, hoe dan ook een gemengde aangelegenheid, daarover is iedereen het eens. Het is de noodzakelijke voorwaarde om de ESM-toestand in werking te stellen. Ik stel vast dat de federale overheid, de Kamer en de Senaat, het ESM-verdrag al goedgekeurd hebben, voorafgaand aan de noodzakelijke goedkeuring door alle regionale parlementen van deze voorafgaande noodzakelijke voorwaarde. Dat is misschien toch ook iets om over na te denken. Misschien kunt u ook daarover tegen uw federale collega's zeggen dat dit niet voor herhaling vatbaar is.

Minister-president Kris Peeters: Dat is juist. Ik zal dat ook doen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1520/1)*

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de havens en de organisatie van het maritiem reddings- en coördinatiecentrum

– 1418 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de havens en de organisatie van het maritiem reddings- en coördinatiecentrum.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Kindt heeft het woord.

Mevrouw Els Kindt: Voorzitter, minister, collega's, het voorliggende ontwerp van decreet heeft tot doel om twee richtlijnen om te zetten. Het gaat om de gewijzigde Monitoringrichtlijn, die de invoering betreft van een communautair monitoring- en informatiesysteem voor de zeescheepvaart, en om de richtlijn Port State Control betreffende de havenstaatcontrole. Beide richtlijnen maken deel uit van het zogenaamde 'Erika III-pakket' en hebben betrekking op gemengde bevoegdheden.

Verder wordt een artikel ingevoegd met betrekking tot de Vlaamse bevoegdheden die tot nog toe in een koninklijk besluit werden geregeld. Ook worden een aantal taalkundige fouten in de bestaande tekst van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet rechtgezet.

Met het amendement op artikel 13 stellen we voor om de woorden 'onafhankelijk' en 'autonoom' toe te voegen in verband met het nemen van beslissingen door de gouverneur ten aanzien van schepen die bijstand behoeven.

De voorzitter: Mevrouw Kindt heeft gesproken als verslaggever.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Minister, u zult zich van de bespreking in de commissie herinneren dat ik het ontwerp van decreet 1418 een verdienstelijk stuk vind. Het heeft zeker zijn verdiensten, maar ook zijn gebreken. Daar kom ik straks op terug.

De verdiensten zijn dat enkele fouten uit het verleden met dit ontwerp van decreet worden rechtgezet. Er wordt inhoudelijk correct legistiek werk afgeleverd. Ik volg het standpunt van de indieners en van de minister dat we het advies van de Raad van State niet moeten volgen. Wij hebben op dit vlak de volle bevoegdheid. We moeten dit dan ook naar ons durven toetrekken. Minister, u hebt zeker onze steun.

Ik heb ook gewaardeerd dat u of uw diensten een geloofwaardige poging hebt of hebben ondernomen om de legistieke brij van de internationale organen om te zetten in verstaanbaar Nederlands.

Maar, u zult zich mijn 'maar' herinneren, niet in de definitieve tekst, maar wel in de toelichting staan weer fouten. Het zijn niet alleen drukfouten, maar ook inhoudelijke. De begrippen 'vlaggenstaat' en 'havenstaat' werden door elkaar gehaald enzovoort. Ik heb enkele voorbeelden aangehaald. Ik blijf dat betreurenswaardig vinden. Het is een manier van omgaan met onze legistieke taak die ik als jurist niet waardeer. We blijven legistiek slordig

werk afleveren. Om me daar tegen te verzetten, heb ik me in de commissie symbolisch onthouden bij de stemming. Ik ga dat straks ook doen, maar wees gerust, minister, mijn fractie zal u steunen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Penris, ik heb op uw opmerkingen in de commissie gezegd dat het voor mij van belang is dat de tekst van het ontwerp van decreet in orde is. Daar zijn geen fouten in gesloten, vandaar de keuze om de goedkeuring te vragen. Ik noteer dat u een signaal wilt geven en dat uw fractie het ontwerp van decreet zal goedkeuren.

Er is een amendement goedgekeurd in de commissie. Wanneer wordt dat besproken, voorzitter?

De voorzitter: Volgens mijn gegevens, excellentie, zijn er geen amendementen.

Minister Hilde Crevits: Toch wel, er is een amendement ingediend en goedgekeurd in de commissie.

De voorzitter: Als het goedgekeurd is in de commissie, is het goedgekeurd.

Minister Hilde Crevits: Dan zit het al verwerkt in de tekst? (*Instemming*)

Daar wil ik nog iets over zeggen.

De heer Jan Penris: Wij hebben toen zelfs gezegd dat we het volste vertrouwen hadden in de gouverneur die deze taak zal moeten waarnemen.

Mevrouw Els Kindt: Ik heb ook verwezen naar het amendement. Het gaat over de toevoeging van de woorden 'onafhankelijk' en 'autonoom' met betrekking tot de beslissingen die de gouverneur kan nemen.

De voorzitter: Dat is goedgekeurd in de commissie en dan wordt dat niet meer besproken in de plenaire vergadering.

Mevrouw Kindt, u hebt dat inderdaad in uw verslag aangegeven, maar niet iedereen heeft dat gehoord.

Mevrouw Els Kindt: Daarom herhaal ik het nog eens, voorzitter.

Minister Hilde Crevits: De gouverneur deelt zijn beslissingen mee via het maritiem reddings- en coördinatiecentrum aan de schepen die bijstand behoeven. Dat heeft uiteraard betrekking op onze eigen Vlaamse bevoegdheden. Ik vind het belangrijk om dat hier nog eens te onderstrepen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1418/3*)

– *De artikelen 1 tot en met 21 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren**– 1600 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2****Algemene bespreking**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: U zult zich herinneren dat onze kritiek op dit ontwerp van decreet iets meer inhoudelijk was. Het had niet alleen te maken met logistiek geklungel, er was echt een juridisch probleem, met name in artikel 8. Daar wordt gesproken over de termen ‘redelijk’ en ‘redelijkerwijze’.

Wij hebben in de commissie gedebatteerd over de vraag hoe ‘redelijk’ en ‘redelijkerwijze’ moeten worden geïnterpreteerd. Toen is ons gezegd dat men dat eigenlijk niet goed weet, en dat men die begrippen gewoon heeft overgenomen uit gelijkaardige wetten en decreten.

Het is niet omdat in het verleden die onduidelijkheid bestond, dat men die onduidelijkheid moet bestendigen. De termen ‘redelijk’ en ‘redelijkerwijze’ zijn dergelijk rekbare begrippen dat zij de rechtszekerheid niet ten goede komen. Ik heb begrepen dat ook de heer de Kort mij daarin volgde. U antwoordde dat u misschien in de uitvoeringsbesluiten bij het decreet die begrippen ‘redelijk’ en ‘redelijkerwijze’ zult verduidelijken. Ik vind dat geen goede manier van werken. Het is beter die begrippen uit het decreet te lichten of ze in het decreet zelf te verduidelijken. Dat is niet gebeurd. Dat is ook de reden waarom ik mij in de commissie heb onthouden. Als die onduidelijkheid in artikel 8 overeind blijft, dan zal mijn fractie in haar geheel zich straks bij de stemming onthouden.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega’s, ik heb het ook in de commissie gezegd: het is van belang eens te kijken naar de tekst van de richtlijn. De termen zijn letterlijk overgenomen uit die tekst van de richtlijn. De motivatie luidt dat gevaarlijke situaties soms moeilijk in strikt juridische terminologie zijn te vertalen. In het ADN-verdrag en in tal van Europese regels worden de woorden ‘redelijk’ en ‘redelijkerwijze’ gehanteerd. Ik zal het eens opzoeken. Ik kan ook verwijzen naar het Europees Hof, dat een interpretatie hanteert voor de notie ‘redelijke termijn’. Er is een beoordelingsmarge, die geval per geval wordt bekeken. Daarom stellen wij dus voor om die begrippen te handhaven. Mevrouw Hoet, die de afdeling Haven- en Waterbeleid leidt, gaf een aantal voorbeelden van interne regelgeving waarin die begrippen voorkomen, en dat leidt niet tot grote problemen. Ook de Raad van State had in dat verband geen opmerkingen. Omdat de woorden in de richtlijn voorkomen en wij de richtlijn willen omzetten, vraag ik dus om het ontwerp zoals het in de commissie is aanvaard, zonder wijzigingen goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1600/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 9 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende het Lokaal Cultuurbeleid – 1587 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 6

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister, collega's, mijn fractie zal dit decreet goedkeuren omdat het over het Planlastendecreet gaat, en ook omdat met respect voor de traditie en de verworvenheden van het bestaande decreet wordt omgegaan. Wij zullen de uitvoering ervan van nabij opvolgen, ook al omdat wij de overlegtraditie willen voortzetten. Wij vragen u om daar bij de uitwerking van het uitvoeringsbesluit rekening mee te houden. Ook de concretisering van de beleidsprioriteiten en de verdeling van de middelen over de prioriteiten en de vermindering van de planlasten voor het lokaal cultuurbeleid zijn goede zaken voor de lokale verenigingen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, minister, collega's, onze fractie heeft met dit decreet en de aanpassingen aan het Planlastendecreet geen enkel probleem. Toch hebben wij, zoals in de commissie, een amendement ingediend om het provinciale niveau uit dit decreet te lichten. Vooreerst zijn wij een voorstander van de afschaffing van de provincies als bestuurlijk niveau. Bovendien was het de bedoeling van de Vlaamse Regering om de taken van de provincies te beperken tot grondgeboden aangelegenheden. Uiteindelijk is daar in het nieuwe Provinciedecreet van afgeweken, om in decreten zoals in het voorliggende en ook in de volgende decreten over het cultureel erfgoed en het sport- en jeugdbeleid het provinciale niveau te kunnen behouden.

Onze fractieleider heeft bij de bespreking van het Provinciedecreet gezegd dat er weinig is veranderd ten opzichte van vroeger, wat meteen betekent dat de discussies naar aanleiding van het witboek Interne Staatshervorming voor wat dit betreft nergens toe hebben geleid. Daarom zullen we ons over dit ontwerp van decreet onthouden.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Open Vld heeft steeds gepleit voor meer autonomie voor de lokale besturen en voor planlastvermindering. Vanuit de lokale context kan de gemeente immers een kwaliteitsvol en duurzaam cultuurbeleid inhoud en vorm geven op eigen maat. Er ligt ook een uitdaging voor de gemeenten: de strategische meerjarenplanning geeft mogelijkheden om te linken met andere beleidsdomeinen zoals Onderwijs, Jeugd en Toerisme, waardoor meer samenwerking in de hand wordt gewerkt.

We zijn ons uiteraard ook bewust van de gevaren van de lokale autonomie inzake het lokaal cultuurbeleid. Het feit dat het nieuwe decreet Lokaal Cultuurbeleid, ingevolge uitvoering van het Planlastendecreet, niet langer verplicht inzet op personeel, maakt de sector enigszins ongerust en er wordt gevreesd dat de functie van beleidscoördinator op de wip zit en dit vooral in kleinere gemeenten. Het is inderdaad zo dat de introductie van de cultuurbeleidscoördinator en het cultuurbeleidsplan onmiskenbaar heeft bijgedragen tot de professionalisering van de sector.

Een tweede gevaar dat dikwijls werd aangekaart in de discussies in aanloop van dit ontwerp van decreet is dat door het opnemen van specifieke actieplannen in het strategisch beleidsplan

van de gemeente, de kans zou bestaan dat de zichtbaarheid en het gewicht van Cultuur als beleidsdomein minder zou worden.

Belangrijk voor het slagen van dit ontwerp van decreet is dat het hele nieuwe plannings- en rapporteringsproces op het lokale niveau wordt begeleid en er voldoende wordt ingezet op sensibilisering en vooral informatie-uitwisseling. Kleinere gemeenten die geen lang voortraject hebben inzake cultuurbeleid zijn bijzonder kwetsbaar. Daarom is het net ook belangrijk dat wordt ingezet op het monitoren van de effecten. Door gegevens te registreren wordt het beleid geëvalueerd, kan het worden bijgesteld en kan het tevens aanleiding geven tot het ontwikkelen van nieuwe beleidsaccenten.

Wat de provincies betreft, is er een probleem in die zin dat er een verwijzing is naar het voeren van een kunstenbeleid, waar dit niet zo is voor de gemeenten. De geformuleerde beleidsprioriteiten voor het lokaal cultuurbeleid geven immers geen directe stimulans voor het voeren van een kunstenbeleid. Door het ruime initiatiefrecht van de provincies in deze materie kunnen tegengestelde belangen tussen het provinciaal en lokaal niveau voorkomen. Het is dan ook belangrijk dat provincies hun beleid zouden afstemmen op het gemeentelijk cultuurbeleid waardoor men tot een echt complementair beleid komt.

Hoewel door Groen en Open Vld desbetreffend een amendement werd ingediend, kan Open Vld zich scharen achter de uitleg van de minister om het maken van afspraken tussen provincie en gemeenten op hun grondgebied structureel in te bedden in de sectorale decreten. Open Vld houdt minister Schauvliege dan ook aan haar woord en zal hier bij de bespreking van de sectordecreten op terugkomen.

We zullen dit ontwerp van decreet mee goedkeuren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, ik wil het belang van dit ontwerp van decreet onderstrepen door naar het spreekgestoelte te komen. Ik wil enkele bedenkingen geven over dit ontwerp van decreet en tegelijk op de rits decreten die betrekking hebben op de verhouding tussen Vlaanderen en het lokale beleid. Het gaat eigenlijk over een klavertjevier van cultuur, jeugd, sport en cultureel erfgoed – cultureel erfgoed is eigenlijk veel meer dan het lokale beleid – dat een belangrijke ontwikkeling markeert in de verhouding tussen Vlaanderen en de lokale besturen. Het is goed te onderstrepen dat het op zich een goede stap is dat we proberen cultuur, jeugd, sport enzovoort meer geïntegreerd en integraal in te bedden in het lokale beleid en niet meer als een aparte soort te bekijken die eigen beschermende maatregelen behoeft, want dat is de achtergrond van dit verhaal.

Laten we dus hopen dat die integraliteit haar weg vindt, dat het effectief gebeurt en niet leidt tot een achteruitgang voor een aantal gemeenten. Daar maak ik me wel enigszins ongerust over omdat we in sterke gemeenten met sterke besturen waar het geloof in cultuur, jeugd en sport en het belang ervan als beleidsdomein buiten kijf staat, we helemaal geen schrik moeten hebben, integendeel – we hopen dat die integraliteit hen vooruit zal helpen –, maar veeleer in gemeenten waar dat geloof minder sterk aanwezig was. Misschien zullen die een stapje achteruitzetten, en dat kan niet de bedoeling zijn.

Dus in principe een ja met de inschakeling in de beleids- en beheerscyclus, in principe een ja met het meerjarig strategisch beleidsplan en de integratie daarin. Dat is allemaal prima, maar de vraag is of we iedereen meenemen in dat verhaal en of er niet toch een aantal mensen achterblijven. Dat is de discussie.

De discussie wordt een beetje onderstreept door de al even nobele intentie van minister Bourgeois en zijn Planlastdecreet om niet meer te werken met 'voorwaarden op het vlak van de middelen, personeel en gebouwen' en die niet meer in decreten op te nemen, maar te werken met outputindicatoren. Collega's, ik kan hier in alle eerlijkheid en zonder enige schaamte een rits outputindicatoren geven waar iedereen met groot gemak aan zal voldoen.

Het is erg moeilijk om in een sector als cultuur te bepalen of men al dan niet zijn outputdoel heeft bereikt. Het gaat niet over kilometers fietswegen of over een hoeveelheid asfalt, maar over culturele en dus vaak waardegeladen en minder meetbare indicatoren.

Ik heb dus een gemengd gevoel bij die evolutie. Ook wel positief, omdat het voortbouwt op een pad dat we al 25 jaar of zelfs al langer in Vlaanderen bewandelen, namelijk het verantwoordelijk stellen en stimuleren van lokale besturen om dicht bij mensen, op het terrein, ook subsidiair denkend, een cultuur-, jeugd- en sportbeleid te ontwikkelen. Dat kunnen we alleen maar toejuichen. Die ontwikkeling wordt niet gestopt, behalve op de plaatsen waar er een minder krachtig beleid is.

Ik wil ook iets zeggen over de verschillen tussen de decreten. De diensten hebben ten behoeve van de parlementsleden een vergelijkende tabel gemaakt. Het is jammer dat minister Bourgeois hier niet aanwezig is – hij beantwoordt hier ergens een vraag over archeologie – en dat hij niet heeft opgemerkt dat er tussen die decreten zulke grote verschillen zijn dat ik zou durven te spreken van een gebrek aan consistentie. Mijnheer Van Dijck, u kunt dat misschien, als fractieleider van de N-VA, overmaken aan uw minister. Er is een gebrek aan consistentie tussen de drie domeinen over het bepalen van beleidsprioriteiten, over de financiële stromen en over de bevoegdheden. Ik zal het met één voorbeeldje illustreren. Bij Cultuur heeft men het over twee interveniërende overheden bij subsidiëring en geen drie meer. Bij Cultuur staat bijvoorbeeld ook dat de provincies mogen tussenkomen als het gaat over regionale culturele evenementen. Dat zijn bovenlokale evenementen maar niet van die aard dat ze eigenlijk onder Vlaamse vleugels zouden kunnen worden gesubsidieerd. Dat staat zo bij Cultuur, dat staat zo bij Sport, maar dat mag dan weer niet in Jeugd. Mijnheer Van Dijck, ik kan u die tabel die door de administratie is gemaakt, wel eens bezorgen. Hij is heel degelijk gemaakt.

Het is dus jammer dat er inconsistenties zijn. Als we dan toch voor een integraal beleid op het lokale niveau pleiten, zou ik ook voor een integrale aanpak op het provinciale niveau pleiten. Ik ga niet zover als de heer Van Dijck om voor de afschaffing van de provincies te pleiten.

Op vlak van cultuur, jeugd en sport is er een blijvende nood aan samenwerking tussen Vlaanderen en de lokale besturen. We mogen niet in een soort van fetisjisme van de absolute autonomie vervallen, maar we mogen ook niet in het fetisjisme van het keizer-kosterprincipe vervallen. Ik wil, als het over cultuur gaat, graag naar Nederland verwijzen. In Nederland is de grens heel hard gemaakt. Het lokale theater en de lokale bibliotheek hebben niets meer met het Nederlandse Rijk te maken. Dat merk je op het terrein. De achteruitgang van de lokale initiatieven, van de bibliotheken, van de theaters, de commercialisering en privatisering van het cultuurbeleid gaat er veel verder dan in Vlaanderen. De wisselwerking met nadenken over welke doelen we willen bereiken, is net de kracht van onze decreten.

Dat verhaal is niet van gisteren, maar van eergisteren, van meer dan dertig jaar. Die samenhang moeten we absoluut blijven bewaken en stimuleren.

Minister, ik vind het positief dat de beleidsprioriteiten in het decreet staan. Dat wil ik benadrukken. Het doet ook recht aan de parlementaire rol en de controlerol die wij hebben. Ik betreur een beetje dat de VVSG – mijn oude werkgever – daartegen heeft geprotesteerd en heeft gevraagd om dat uit het ontwerp van decreet te lichten. Sorry, maar het is niet enkel de uitvoerende macht die dergelijke dingen bepaalt. Ik vind het positief dat het in het ontwerp van decreet staat.

Daarentegen, minister, vind ik het jammer dat alle subsidiebepalingen, bedragen, toewijzingen en ordegroottes wel uit het ontwerp van decreet zijn verdwenen. Het is een traditie, vanuit het Cultuurpact aangedreven, om die dingen decretaal en dus parlementair te verankeren. Dat biedt enige stabiliteit voor onzekere sectoren. Ik kan niet anders dan erop rekenen dat u dat met heel veel liefde in de toekomst zult behartigen, zodat het lokale cultuurbeleid erop vooruitgaat.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Het ontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid dient zich in te passen in het Planlastendecreet en zo mee uitvoering te geven aan het witboek Interne Staatshervorming. Als we weten dat de Vlaamse overheid ongeveer 100 miljoen euro spendeert aan het lokaal cultuurbeleid, weten we dat het hier om een belangrijk decreet gaat.

Het ontwerp van decreet gaat uit van respect voor en partnerschap met de gemeenten. Het gaat uit van respect voor de aparte methodiek, geschiedenis en eigenheid van de lokale cultuursector. Heel wat zaken blijven ongewijzigd, maar waar nodig brengt het ontwerp van decreet verbeterpunten aan. Een voorbeeld hiervan is dat de gemeenten geen cultuurbeleidsplannen meer moeten schrijven, maar enkel moeten aangeven op welke van de Vlaamse beleidsprioriteiten ze zich wensen in te schrijven. Het is de taak van de Vlaamse overheid om bepaalde beleidsprioriteiten te formuleren, en het is aan de gemeenten om in alle vrijheid daarop in te pikken en te zorgen voor de eigen invulling. Er is duidelijk sprake van grotere autonomie en dus verantwoordelijkheid van de lokale besturen op het vlak van lokaal cultuurbeleid.

De specifieke regeling voor de grootsteden Gent en Antwerpen bleef bewaard. Beide steden kunnen ook in de toekomst, in overleg met de Vlaamse overheid, een cultuurbeleid op maat uittekenen.

In het nieuwe decreet zijn de personeelsverplichtingen geschrapt. Alle bestaande modaliteiten voor de functie van cultuurbeleidscoördinator, de diplomavereisten bijvoorbeeld, vervallen. De hoorzittingen gaven aan dat hier heel wat ongerustheid over heerst in de sector. Mijn fractie begrijpt de onrust bij de sector, maar lokale besturen hebben er zelf alle belang bij om kwalitatief personeel aan te trekken, ook zonder diplomaverplichtingen. Bovendien is uitdrukkelijk in het ontwerp van decreet opgenomen dat moet worden ingezet op een kwalitatief cultuurbeleid en dat impliceert uiteraard bekwaam personeel.

Positief is ook dat de rol van de provincies op het vlak van cultuurbeleid strak wordt omschreven. De taken die de provincies nog mogen uitvoeren in het cultuurbeleid worden in dit ontwerp van decreet nauwkeurig omschreven en vastgelegd. Sp.a is tevreden omdat verder wordt gebouwd op het gevoerde beleid en er wordt aangepast waar nodig, en zal daarom dit ontwerp van decreet goedkeuren.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Excuseer me dat ik niet van bij het begin aanwezig was, ik had nog een vraag om uitleg over onroerend erfgoed aan minister Bourgeois.

Voorzitter, minister, collega's, het ontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid is belangrijk voor de cultuursector. Dat blijkt ook uit het budget van 100 miljoen euro dat Vlaanderen hieraan spendeert. De totstandkoming van dit ontwerp is duidelijk. Het is geen besparingsoefening. Het ontwerp is het resultaat van de dynamiek die deze regering tot stand heeft gebracht rond de planlastenvermindering en de interne staatshervorming. Het lokaal cultuurbeleid wordt ingepast in het Planlastendecreet en geeft zo mee uitvoering aan het witboek Interne Staatshervorming.

Ik ben er steeds voorstander van geweest om lokale jeugd- of cultuurbeleidsplannen in een ruimer perspectief te plaatsen en onderdeel te laten zijn van een gemeentelijk of stedelijk meerjarenbeleidsplan. Met dit ontwerp van decreet wordt dat in de praktijk gebracht. Ik vind het dan ook een goede zaak dat de sectorale plannen worden opgenomen in de lokale meerjarenplanning. Dan is de plaats in het geheel duidelijk en is het ook zichtbaar hoe het zich verhoudt tot de belendende sectoren. Dan kan men vanuit de sector ook inspraak organiseren rond die belendende sectoren.

Bovendien krijgen de lokale besturen meer vrijheid om binnen de Vlaamse doelstellingen een eigen lokaal beleid vorm te geven. Het ontwerp van decreet gaat uit van respect en partnerschap met de gemeenten. De Vlaamse overheid krijgt uiteraard nog kansen om

bepaalde beleidsprioriteiten te formuleren. De gemeenten hebben dan ook de vrijheid daarop in te pikken en de keuze te maken op welke wijze zij daar vorm aan geven.

Minister, vroeger was de Vlaamse regelgeving vooral toegespitst op infrastructuur en zeer detaillistisch. Ik denk bijvoorbeeld aan de regels voor cultuurcentra, bibliotheken en dergelijke. Daarna werden personeelssubsidies ingevoerd. Dat waren allemaal heel belangrijke etappes in het Vlaams cultuurbeleid, waarbij Vlaanderen op lokaal vlak een enorme dynamiek en stimulans op gang heeft gebracht.

Nu krijgen steden en gemeenten een pakket middelen dat ze zelf kunnen invullen. De Vlaamse betutteling – want zo werden die stimulansen uiteindelijk ervaren – die aanvankelijk verantwoord was, is wat door de feiten achterhaald. Dat is een gelukkige vaststelling.

De rode draad in het ontwerp is de continuïteit in het lokaal beleid. De verschuiving naar het sturen op hoofdlijnen en resultaten betekent ook voor de Vlaamse overheid een sterke mogelijkheid om interne efficiëntie en effectiviteit te verhogen.

Ik begrijp dat er in de sector een bepaalde onrust was door het wegvallen van de personeelsverplichtingen, maar het is zo dat de lokale besturen er zelf belang bij hebben om kwalitatief personeel aan te trekken, ook al is dat niet strikt verplicht. Ik vertrouw er dan ook op dat zij zelf zullen inzien dat ze dit moeten doen.

Tijdens de hoorzitting is de coördinerende rol van steden en gemeenten duidelijk naar voren gekomen. Voor de N-VA is die rol belangrijk. Zowel voor de lokale overheid als voor de culturele actoren moeten de principes kwaliteit, diversiteit, participatie en duurzaamheid vooropstaan. De lokale overheid moet coördineren, het particuliere initiatief ondersteunen, aanvullende initiatieven nemen en intergemeentelijk afstemmen met buurgemeenten.

De N-VA is tevreden over dit ontwerp van decreet. Er wordt voortgebouwd op het gevoerde beleid. Er wordt meer vertrouwen en autonomie gegeven aan de lokale besturen. Later zal dit dan moeten worden geëvalueerd en desnoods bijgestuurd. Hoe zal worden ingespeeld op de Vlaamse prioriteiten is nog onbekend. Dat er zal worden gemonitord, is dan ook een goede zaak. Positief is ook dat de rol van de provincies nu duidelijk decretaal wordt afgelijnd.

Toch is dit ontwerp van decreet vooral een nieuwe en geen laatste stap. Veel zal nog moeten worden uitgewerkt in de uitvoeringsbesluiten. Als het ontwerp van decreet vanmiddag of vanavond wordt goedgekeurd, moet u, minister, verder aan de slag. Wij kijken dan ook uit naar de uitvoeringsbesluiten die nog zullen volgen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, zoals hier reeds werd gezegd, heeft het ontwerp van decreet de bedoeling om de interne staatshervorming en het Planlastendecreet in het decreet Lokaal Cultuurbeleid te implementeren en toe te passen. We vertrekken heel expliciet van een complementair beleid. Zowel voor gemeenten en provincies als voor het Vlaamse niveau proberen wij heel duidelijk af te bakenen wie voor wat bevoegd is. Dat geldt ook, mijnheer De Gucht, voor het kunstenbeleid. Het is dus niet zo dat dit alleen bepaald wordt voor de provincies. Het geldt ook voor de lokale besturen die daar in de toekomst ook meer werk van zullen moeten maken.

Mijnheer Van Dijck, we hebben er heel expliciet voor gekozen om ook de provincies heel duidelijke taken toe te kennen. We geloven heel sterk in die complementariteit. We zijn ervan overtuigd dat dit het lokaal cultuurbeleid ten goede kan komen.

Het is ook goed – daar geloof ik heel sterk in – dat het lokaal cultuurbeleid volwaardig wordt ingebed in de strategische beleidsvoering, de strategische plannen van de lokale besturen. Nu was het nog te veel een apart lokaal cultuurbeleidsplan dat niet volwaardig was geïntegreerd in het totale beleid van een gemeente.

Dit is een kans die met beide handen moet worden gegrepen.

Uit dit ontwerp van decreet blijkt ook dat wij geloven in de autonomie en de kracht van de lokale besturen. Wij geven hun de verantwoordelijkheid om te werken aan een volwaardig kwalitatief lokaal cultuurbeleid. Dat wil niet zeggen, mijnheer Caron, dat we hen volledig aan hun lot overlaten. Via de steunpunten en, als dat nodig is, ook via de agentschappen, kunnen gemeenten op dat vlak volwaardige begeleiding krijgen. In het ontwerp van decreet staat heel uitdrukkelijk als een van de beleidspijlers dat er werk moet worden gemaakt van een sterk kwalitatief lokaal cultuurbeleid. Ook via de monitoring kunnen we opvolgen of er problemen zijn, en kunnen we bijsturen in het beleid, mocht dat nodig zijn. Het is een goede zaak dat dat uitdrukkelijk in het ontwerp van decreet is opgenomen.

Ik weet dat er heel wat bezorgdheid en ongerustheid is over het feit dat niet meer expliciet in het ontwerp van decreet staat dat er personeel moet worden ingezet dat aan bepaalde kwalificaties voldoet. Dat is natuurlijk een gevolg van het Planlastendecreet, dat hier in het parlement is goedgekeurd – ook door u, mevrouw Idrissi. Daar staat uitdrukkelijk in dat je geen verplichtingen met betrekking tot personeel meer kunt opleggen aan de lokale besturen.

Ook op dat vlak vertrouwen wij de lokale besturen. Wij gaan ervan uit dat zij verder zullen inzetten op een goed personeelsbeleid. Het feit dat we die kwaliteitsvereiste mee ingeschreven hebben in het ontwerp van decreet, is een garantie dat dat ook verder zal gebeuren. Natuurlijk zullen ook de lokale bestuurders – schepenen en burgemeesters, maar ook gemeenteraden – erop moeten toezien dat dit op een goede en volwaardige manier gebeurt. Ook daar hebben wij alle vertrouwen in.

Mijnheer Caron, u hebt een vergelijking gemaakt tussen een aantal ontwerpen van decreet wat betreft Jeugd, Sport en Cultuur. Het klopt dat daar verschillen zijn, maar dat was nu al zo. Doen alsof alles tot nu exact hetzelfde was, klopt dus niet. Die sectoren zijn elk vanuit hun eigenheid en voorgeschiedenis gegroeid. Het is dan ook logisch dat er een aantal verschillen zijn. In de bestaande decreten is dat nu al het geval. Met betrekking tot de provincies zie je bijvoorbeeld een verschil in hoe de middelen worden toegekend.

U wijst natuurlijk alleen op de verschillen, en ik begrijp dat, vanuit uw positie, maar er zijn ook heel wat gelijkenissen. Ik denk bijvoorbeeld aan de inspraak die georganiseerd wordt en het feit dat er gemonitord wordt. Er zijn dus absoluut gelijkenissen en rode draden te vinden tussen de verschillende ontwerpen van decreet, maar ik vind het ook positief dat elke sector in zijn eigenheid en verscheidenheid een aantal andere accenten heeft kunnen leggen.

Een laatste punt betreft het feit dat de grote beleidsprioriteiten opgenomen zijn in het ontwerp van decreet. We hebben op dat vlak ook goed geluisterd naar een aantal bezorgdheden vanuit het parlement. We hebben daar rekening mee gehouden en we hebben die bezorgdheden vertaald in het ontwerp van decreet.

Met het niet expliciet opnemen van de subsidiebedragen in het ontwerp van decreet schrijven wij ons in in wat gangbaar is en wat ook gevraagd wordt. Dat wil echter niet zeggen dat er geen controle meer is vanuit het parlement, integendeel. Het parlement keurt de begroting goed en geeft sturing wat betreft de bedragen. De democratische controle blijft dus absoluut gegarandeerd.

Voorzitter, collega's, ik wil iedereen bedanken die deze oefening mee mogelijk heeft gemaakt. Het is een versterking van het lokale cultuurbeleid. We zijn erin geslaagd om de interne staatshervorming en het Planlastendecreet te vertalen in een ontwerp van decreet. Wat goed was en wat een versterking inhield van de lokale besturen, hebben we behouden. We hebben een aantal bijsturingen gedaan, wat toch nog een extra planlastvermindering met zich meebrengt, zonder daarom zaken die nu goed liepen, overboord te gooien. We hebben een goede oefening gemaakt. Er zal nu in de praktijk bewezen worden dat dit een goede oefening geweest is, die we hier allemaal samen gemaakt hebben. Ik wil alle collega's dan ook danken voor de constructieve bijdrage en de manier waarop dit verlopen is in de commissie Cultuur van het parlement.

De heer Bart Caron: Minister, er zijn rond een aantal puntjes kleine amendementen goedgekeurd in de commissie, die ik mee heb kunnen indienen, samen met de meerderheid. Ik dank de meerderheid voor die constructieve samenwerking. De amendementen hebben onder meer betrekking op het volgende. De woorden ‘deskundigheid’ en ‘deskundig personeel’ zijn toch opgenomen in het ontwerp van decreet, als principe, zonder stringente regels.

Dit moet wat vertrouwen schenken aan de sectoren die bang zijn dat het wegvallen van de precieze regels met betrekking tot het personeel tot kaalslag zou kunnen leiden.

Het is misschien niet onbelangrijk te onderstrepen dat het amendement het medebeheer van de lokale culturele instellingen in het ontwerp van decreet weer wat harder heeft vastgelegd. Hierdoor heeft het lokale middenveld een gegarandeerde stem in het cultuurbeleid. Ik denk dat we dit allemaal steunen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1587/5*)

– *De artikelen 1 tot en met 58 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot schrapping van titel 5, die bestaat uit de artikelen 59 en 60. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1587/6*)

De stemmingen over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen 61 tot en met 69 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1588 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 7

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, ik zal deze keer op mijn plaats blijven zitten. Dat betekent echter niet dat ik het belang van dit ontwerp van decreet niet wil onderstrepen. Dit is een belangrijk ontwerp. Dit geldt niet enkel voor het lokaal cultuurbeleid. Het ontwerp van decreet bevat immers ook een aantal preciseringen in verband met het cultureel erfgoed. Het bouwt voort op ingezette ontwikkelingen die we volop steunen.

Ik wil in verband met dit ontwerp van decreet toch even op iets wijzen. Ik kan het niet laten. De N-VA is erin geslaagd een ontwijkingsmanoeuvre in te bouwen dat het Planlastendecreet omzeilt. Ik moet eerlijk toegeven dat het slim gedaan is.

Niemand trekt het belang of de werking van de erfgoedconvenanten in twijfel. Daar gaat het niet om. Het is echter moeilijk het door de Vlaamse overheid ter zake gevoerde

stimulansenbeleid nu af te bouwen en specifieke elementen in het meerjarig strategisch beleidsplan te integreren. Om die reden is ervoor geopteerd om, behalve voor de kunststeden, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te gebruiken. Zo kunnen meerdere gemeenten op die manier samenwerken en wordt tegelijkertijd het planlastendecreet ontweken. Slimme mensen, die Vlamingen.

Het is natuurlijk een goede zaak dat er intergemeentelijke samenwerking is. Indien dit niet het geval zou zijn, zouden er witte vlekken blijven bestaan. Het is echter vreemd dat een aantal steden wel een eigen gemeentelijke aanpak kunnen ontwikkelen. Blijkbaar is er met betrekking tot de kunstvolle en erfgoedrijke centrumsteden in Vlaanderen een zekere noodzaak. Dit is geen suburbaan gebied. Wat het waardevol erfgoed betreft, kan er worden samengewerkt.

In mijn ogen vormt dit ontwerp van decreet een tussenstap in de richting van een nog betere regeling.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, het decreet houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid is eigenlijk vrij jong. Het is amper vier jaar oud. Het is een decreet in de culturele sector met enorm veel verdiensten. We kunnen dit decreet in feite niet voldoende loven.

De voorbije vier jaar heeft het decreet een nieuwe wind door de erfgoedsector laten waaien. Er zijn nieuwe methodes ontwikkeld en nieuwe invalshoeken gebruikt. Er zijn vooral veel jonge, gemotiveerde en getalenteerde mensen aangetrokken die dat allemaal hebben uitgedragen. Dit is niet enkel binnen de culturele sector, maar ook breed maatschappelijk opgemerkt. Er is vaak heel transversaal gewerkt.

Toen is aangekondigd dat het decreet aan het Planlastendecreet en aan het witboek Interne Staatshervorming zou worden aangepast, is, tot mijn verrassing, enige vrees ontstaan. Die onrust is ondertussen gelukkig grotendeels weggeëbd.

Dit ontwerp van decreet neemt veel twijfels en onduidelijkheden weg. Het gaat nog een stuk verder dan de aanpassingen. Er wordt immers van deze decreetswijziging gebruik gemaakt om aan de opmerkingen van het Rekenhof uit de periode 2009-2010 tegemoet te komen. Uit deze audit blijkt dat het decreet van 2008 nog bepaalde regelgevingstechnische tekortkomingen vertoont. Dat wordt nu allemaal rechtgezet.

Het ontwerp van decreet voorziet in een aparte ondersteuningsmogelijkheid voor de vijf zogenaamde kunststeden: Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven en Mechelen. Ze moeten zich hiervoor wel inschrijven in de Vlaamse beleidsprioriteiten.

De andere gemeenten worden voor hun lokaal cultureel-erfgoedbeleid op maat ondersteund via een convenant met een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Ik vind de keuze om de kunststeden apart te benaderen een goede en verantwoorde keuze. Die steden hebben voldoende knowhow om zich te manifesteren. Verder hebben zij binnen Toerisme Vlaanderen een apart statuut en hebben ze een internationale uitstraling in Europa en de rest van de wereld. Ze hebben ook een lange traditie in het ontwikkelen en realiseren van een lokaal cultureel-erfgoedbeleid. Tijdens de hoorzittingen in de commissie werd de bezorgdheid geuit dat de omringende steden en gemeenten zouden worden verwaarloosd. Als inwoner van Sint-Niklaas kan ik getuigen dat de Erfgoedcel Waasland een van de meest dynamische in Vlaanderen is. Er is ook een heel goed samenspel met Toerisme Waasland. Dat zou in het kader van de regioscreening verder moeten worden bekeken. Er was ook een goede samenwerking tussen de Erfgoedcel Waasland en Toerisme Waasland voor een aantal projecten. Dat leidde bij vrijwilligers tot een dynamiek die ook bij het publiek wordt opgemerkt.

Het is belangrijk dat er een verdere samenwerking is tussen Toerisme en Erfgoed. Op termijn zou het ideaal zijn als de toeristische regio's en de erfgoedregio's zouden samenvallen. Nu is

dat niet het geval. Dat levert nog altijd wat problemen op voor een optimale samenwerking en vraagt goodwill van gemeenten die dan uit de boot vallen voor deze of gene samenwerkingsstructuur.

Bij de aankondiging van het Planlastendecreet was er heel wat onrust bij de erfgoedactoren. Erfgoedbeleid is één zaak, toeristisch beleid een andere.

Voor de intergemeentelijke samenwerking wordt de formule met de convenanten voortgezet en dat is positief. De bijsturing van de projectsubsidies, waardoor organisaties die structureel werden gesubsidieerd nu wel in aanmerking komen voor projectsubsidies, met name voor grote internationale projecten, is een verbetering. Het ontwerp bevat ook veel minder detailbepalingen. Er worden algemene procedures en principes vastgelegd. De details zullen worden opgenomen in de uitvoeringsbesluiten. Samen met de sector kijken we uit naar de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Het Erfgoeddecreet van 2008, dat volledig mee werd ondersteund door Open Vld, heeft het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen grondig geherstructureerd, geoptimaliseerd en versterkt. Het voorliggend ontwerp van decreet bouwt daarop verder en is gericht op continuïteit. Het verheugt ons dan ook dat een aantal bepalingen ingeschreven worden met betrekking tot de internationale werking. Zo kunnen structureel gesubsidieerde cultureel-erfgoedorganisaties voor grote internationale projecten projectsubsidies aanvragen. Positief is tevens dat voor organisaties die een werkingssubsidie ontvangen, wordt voorzien in subsidies voor een cofinanciering, waardoor cultureel-erfgoedorganisaties worden gestimuleerd om deel te nemen aan internationale projecten.

De voorbije jaren is duidelijk gebleken dat de cultureel-erfgoedconvenanten gezorgd hebben voor een lokale verankering van cultureel-erfgoedorganisaties. Ze hebben het cultureel-erfgoedbeleid van heel wat lokale besturen versterkt. Zij hebben, zoals ook de heer Caron al zei, hun nut bewezen.

Voorliggend ontwerp van decreet heeft de keuze gemaakt om cultureel-erfgoedconvenanten met intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te blijven afsluiten. Weliswaar wordt er een ander spoor gevolgd voor de vijf Vlaamse kunststeden. Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven en Mechelen kunnen als individuele gemeente ondersteund worden voor hun lokaal cultureel-erfgoedbeleid wanneer ze inschrijven op Vlaamse beleidsprioriteiten.

Open Vld vraagt zich af waarom niet alle centrumgemeenten de keuze kregen om ofwel als individuele gemeente ondersteund te worden, ofwel op maat ondersteund te worden via een convenant met een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Door hun de keuze te laten zou de lokale autonomie maximaal kunnen spelen.

Open Vld is tevreden met de houding van de meerderheid, in die zin dat op vraag van Groen en Open Vld bij de bespreking van dit ontwerp via amendering in de mogelijkheid werd voorzien om de subsidiëring van een overlegplatform voor de cultureel-erfgoedsector mogelijk te maken zodat de cultureel-erfgoedsector één formeel aanspreekpunt heeft.

Dit komt tegemoet aan de nood aan een krachtige en professionele belangenbehartiger voor de sector. Ook worden de bestaande versnipperde belangenorganisaties gestimuleerd om hun krachten te bundelen. Gelet op de aangehaalde feiten en argumenten zal de Open Vld-fractie dit ontwerp steunen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Ook bij dit ontwerp van decreet kunnen we ons scharen achter de inhoud, achter de aanpassingen die zijn gebeurd aan onder meer het Planlastendecreet en de audit van het Rekenhof. Zoals bij het vorige ontwerp van decreet en alle andere sectordecreten hebben we echter ook amendementen ingediend om de provincies te schrappen. Ik verwijs naar mijn betoog van zonet over het vorige ontwerp.

Wat de vijf kunststeden betreft, kan men zich inderdaad, zoals de heer De Gucht, afvragen waarom andere centrumsteden niet de kans krijgen om in die vorm in te stappen. Wij van onze kant hebben, zoals in de commissie, twee amendementen ingediend waardoor Hasselt zou worden toegevoegd aan die vijf kunststeden. We menen dat Hasselt daarvoor in aanmerking komt, op basis van de parameters zoals die in de toelichting bij het ontwerp zijn weergegeven.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, de aanpassingen ingevolge de implementatie van het Planlastendecreet en natuurlijk ook van het witboek Interne Staatshervorming werden gecombineerd met een opfrisbeurt en een vereenvoudiging van de rest van het decreet, om een aantal kinderziektes te verhelpen. Daarbij werden de aanbevelingen van het rapport van het Rekenhof in acht genomen.

Deze oefening bleek niet mogelijk via een wijzigingsdecreet, en daarom werd terecht gekozen voor de legistiek betere oplossing van een totaal nieuw decreet. Het Erfgoeddecreet is geen gewoon ‘lokaal’ decreet zoals het Jeugd-, Cultuur of Sportdecreet. Het lokale is immers maar één facet van dit decreet, dat de erkenning en subsidiëring regelt van een heel diverse en uitgebreide erfgoedsector.

– *Mevrouw Veerle Heeren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Het is hier al gezegd: gemeenten kunnen niet zomaar instappen in dit decreet. Het hebben van waardevol cultureel erfgoed in voldoende kritische massa, net als het ontwikkelen van een kwaliteitsvol beleid zijn essentiële voorwaarden. Het was dan ook niet zo evident om de principes van het Planlastendecreet zonder meer te implementeren in dit ontwerp van decreet. We appreciëren dat de minister deze oefening heeft uitgevoerd in nauw overleg met de betrokken actoren en met respect voor de eigenheid van de erfgoedsector. We delen dan ook de mening van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media dat het resultaat beantwoordt aan de bekommernissen van de erfgoedsector.

Diverse leden hebben daarnet al diverse linken gelegd. Zo is er onder meer de link met toerisme. Geachte leden, mocht u volgende zomer niet goed weten wat te doen, dan nodig ik u bij dezen uit op de talrijke erfgoedwandelingen die in Oostende plaatsvinden, in een samenwerking tussen toerisme, erfgoed en cultuur. U bent van harte welkom in onze stad aan zee.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer Dehandschutter, u steekt de loftrumpet over het Waasland. Ik kan u daarin natuurlijk wel volgen. Ik wil geen kritiek geven, maar we bevinden ons in een ontwikkeling waarbij we erover moeten waken dat we dingen secuur op elkaar afstemmen. Er is veel respect voor gemeenten, maar nu zien we dat er sprake is van een intergemeentelijke archeologische dienst. Er is een intergemeentelijke samenwerking met betrekking tot communicatie en promotie. Cultuurcentra doen dat ook. Er is sprake van een intergemeentelijke erfgoedconvenant. Morgen zal er een gemeentelijke onroerenderfgoeddienst zijn. Ik vind dat erfgoed en cultureel erfgoed familie zijn van elkaar. Laten we toch proberen de principes van de interne staatshervorming op het terrein toe te passen. We hoeven niet te wachten op regioscreening en andere dure studies om te beseffen dat we eigenlijk heel veel kunnen besparen qua overheadkosten, dat we efficiëntiewinsten kunnen boeken en een krachtiger beleid kunnen voeren, indien we die dingen op elkaar afstemmen. Ik viseer het Waasland helemaal niet. De problematiek is vrij analoog in de centrumsteden in Vlaanderen. Dit is een oprechte oproep om een veel betere afstemming te realiseren, ten bate van het erfgoed in de brede betekenis van het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Mijnheer Caron, ik denk dat we dezelfde bekommernis delen. Nemen we het Waasland als case, als studieobject.

U hebt gesproken over samenwerking tussen cultuurcentra, archeologie, erfgoed en toerisme. Ik voeg daar nog de bibliotheken en archieven aan toe. Al die samenwerkingsverbanden bestaan. Maar de gebiedsomschrijvingen verschillen bijna altijd. Vlaanderen moet daar de steden en gemeenten een stimulans geven om orde op zaken te stellen. Van onderuit gebeurt het helaas niet. Dat is de inertie van de bestaande toestand. Men moet vanuit Vlaanderen wat dat betreft wat dwingender optreden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, ook hier hebben we de interne staatshervorming en het Planlastendecreet verwerkt in het ontwerp van decreet. Ook hier zijn we uitgegaan van de stelling dat we datgene wat goed is proberen te behouden, maar we doen bijstellingen om toch het decreet conform de interne staatshervorming en het Planlastendecreet aan te passen.

Iedereen voelt aan dat de convenanten en de manier waarop nu het cultureel erfgoed functioneert, goed waren. Dit loopt in de praktijk op het lokale niveau zeer goed. We hebben een goed protocol, met afspraken tussen lokale besturen, intergemeentelijke samenwerking en samenwerking tussen provincies. We hebben die lijn behouden in het ontwerp van decreet. Globaal gezien was iedereen het daarmee eens.

Er zijn inderdaad vragen bij het feit dat we vijf steden hebben aangeduid. Iedereen neemt de term 'kunststeden' in de mond, wat op zich al bewijst dat die steden niet lukraak zijn gekozen, maar dat daar toch een lijn in steekt. Die vijf steden hebben de mogelijkheid om zonder een intergemeentelijke samenwerking en dus zonder convenant te werken. Wij hebben dat gedaan omdat die steden al een heel lange traditie hebben in het cultureel-erfgoedbeleid. Zij zaten alle vijf in een experimentele fase. Ze hebben mee gebouwd aan het decreet zoals het er vandaag uitziet. Ze hebben een zeer gevarieerde aanwezigheid van cultureel erfgoed en ze voeren daarin een heel specifiek beleid. Er zat dus veel logica achter het aanduiden van die vijf steden. Die steden zijn trouwens ook in Toerisme heel expliciet aangeduid.

Het klopt niet dat die steden niet samenwerken met de omliggende gemeenten. Dat gebeurt nu al in de praktijk. Ik maak mij dan ook sterk dat dit zal blijven gebeuren. Dit wordt ook in het decreet verder gestimuleerd.

Voorzitter, ook hier geldt wat ik heb gezegd over het ontwerp van decreet Lokaal Cultuurbeleid. Wij hebben constructieve debatten gehad in de commissie Cultuur. Ik wil iedereen bedanken voor de samenwerking en voor het feit dat we tot dit ontwerp van decreet zijn kunnen komen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/6*)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen 4 en 5. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen 6 tot en met 18 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel 19. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 20 tot en met 52 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 53. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 54 tot en met 140 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op het opschrift van hoofdstuk 7 en op het opschrift van hoofdstuk 7, afdeling 1. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over de amendementen worden aangehouden.

Er is een amendement op artikel 141. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel 142 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen 143 tot en met 146. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen 147 en 148 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot schrapping van hoofdstuk 7, afdeling 2, die bestaat uit de artikelen 149 tot en met 153. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over de artikelen worden aangehouden.

Er is een amendement tot vervanging van het opschrift van hoofdstuk 7, afdeling 3, onderafdeling 1. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Er is een amendement op artikel 154. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 155 tot en met 186 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel 187. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel 188 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 189. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 190 tot en met 195 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 196. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement tot schrapping van artikel 197. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1588/7*)

De stemming over het artikel wordt aangehouden.

– *De artikelen 198 tot en met 205 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

**ONTWERP VAN DECREET houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid
– 1589 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 6**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Voorzitter, minister, collega's, voorliggend ontwerp van decreet gaat verder op de uitgangspunten van het huidige decreet. Een aantal wijzigingen die in het decreet zijn opgenomen zijn goed, maar ten aanzien van participatie van kinderen en jongeren wordt voorliggend ontwerp van decreet echter beperkt tot de rol van de jeugdraad. Dit is echter maar een van de instrumenten om participatie te organiseren. Participatie van kinderen en jongeren is ongelooflijk belangrijk, niet alleen omdat het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind een wettelijke basis geeft aan het recht op participatie aan kinderen en jongeren. Maar sowieso is het vanuit democratisch oogpunt belangrijk en noodzakelijk om kinderen en jongeren een stem te geven, temeer omdat zij geen stemrecht hebben. Actieve participatie leidt ook tot betere burgers en een betere democratie.

Kinderen en jongeren moeten niet alleen inspraak hebben bij de voorbereiding en uitvoering van het jeugdbeleid, maar het is ook belangrijk om kinderen en jongeren te raadplegen op diverse beleidsdomeinen. Hoe lokale besturen naast de formele jeugdraad voor kinderen en jongeren inspraak regelen, is uiteraard hun volledige autonomie. Het is wel essentieel dat de lokale besturen gesensibiliseerd en gestimuleerd worden om op een efficiënte manier in te zetten op inspraak en overleg met kinderen en jongeren.

Bovendien vraagt het werken met strategische meerjarenplannen, waarbij het belangrijk is om in alle beleidsdomeinen de aandacht te vestigen op kinderen en jongeren, eigenlijk een andere soort jeugdraad. Dit stelde ook de Vlaamse Jeugdraad in een hoorzitting ter voorbereiding van de bespreking van dit ontwerp. Het moet een soort participatiedraaischijf zijn die nagaat welke groepen bij welk thema van het meerjarenplan betrokken moeten worden.

Het participatiemodel, naast de verplichte jeugdraad, ligt in handen van de lokale besturen. Open Vld roept hen op om een participatief en interactief beleid vorm te geven. Wij zullen voorliggend ontwerp van decreet mee ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw Kindt heeft het woord.

Mevrouw Els Kindt: Voorzitter, minister, collega's, de CD&V-fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren omdat men het Planlastendecreet heeft omgezet met respect voor de traditie en de verworvenheden van het bestaande decreet. We zullen de uitvoering wel van nabij opvolgen en vragen de minister om de overlegetraditie voort te zetten bij het uitwerken van het uitvoeringsbesluit, het concretiseren van de beleidsprioriteiten en de verdeling van de middelen over deze prioriteiten.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, collega's, onze fractie is tevreden met het ontwerp van decreet omdat het in essentie twee zaken regelt. Ten eerste biedt het lokaal jeugdbeleid voldoende garanties op inspraak voor jongeren, maar tegelijkertijd zorgt het voor planlastenvermindering. Dat is positief, daar zijn we voor.

En ten tweede, we vinden het ook heel positief dat de provincies een aanzienlijke bevoegdheid behouden op het vlak van jeugdbeleid, zoals dit trouwens ook het geval is voor cultuur en sport. De bestuursakkoorden en ook de praktijk zullen moeten uitwijzen waar

precies de grenzen van deze provinciale bevoegdheid liggen. Ik denk dat hier nog belangrijke kansen liggen voor het jeugdbeleid. In sommige provincies heeft het provinciaal jeugdbeleid in het verleden steeds voor heel wat vernieuwing kunnen zorgen. Het is goed dat dit overeind is gebleven.

Minister, ik richt me niet alleen tot u, maar ook tot uw collega's van Cultuur en Sport, voor een belangrijke bekommernis die de VVSG ook tijdens de hoorzitting naar voren heeft gebracht. De VVSG vreest dat in de zogenaamde 'Vrijtijdsdecreten' de planlast zal worden vervangen door rapporteringslast. Ik denk dat het een terechte vraag is om, nu de decreten er zijn, binnen de marge die de decreten biedt op het vlak van de uitvoering, op het vlak van de opleiding van ambtenaren en dergelijke meer, naar zo veel mogelijk naar eenvormigheid tussen de beleidsdomeinen te streven. Ik noem enkele voorbeelden: de data van rapporteringen op elkaar afstemmen en opleidingen voor vrijetijdsdiensten laten samenvallen.

U krijgt alvast de volledige steun hiervoor van onze fractie.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, ik kan me grotendeels aansluiten bij wat de voorgangers hebben gezegd. Mevrouw Kindt hield een heel voorzichtig betoog, ik zou iets straffers willen zeggen.

Minister, het is ongetwijfeld goedbedoeld van uw kant, maar weet u, niemand heeft om de decreetverandering gevraagd. Ik kan citeren uit de hoorzitting indien u dat wenst, maar niemand heeft daarom gevraagd. Bovendien heeft niemand in het geval van Jeugd gepraat over planlast en niemand heeft om planlastvermindering gevraagd. De fetisj van deze Vlaamse Regering en vooral van minister Bourgeois, moest worden vertaald in sectorale decreten.

Sorry, mijnheer Van Dijck, u kijkt verbijsterd naar mij, maar het is wel zo.

Niemand heeft het gevraagd. Als het een oppoetsbeurt is, als het op die manier het jeugdwerkbeleid lokaal beter inbedt in een breder terrein van integraal lokaal beleid, dan kan dat een stapje vooruit zijn.

Ik waarschuw ten slotte voor hetzelfde als de heer Mahassine. Laat ons opletten dat de beleidsprioriteiten finaal niet voor meer planlast zorgen dan het ouderwetse jeugdwerkbeleidsplan.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, voordien heb ik, inzonderheid over sport, dezelfde degens gekruist met de heer Caron. Mijnheer Caron, dit gaat inderdaad uit van het gegeven dat vanuit de lokale besturen de vraag komt, onder meer van uw vroegere werkgever, de VVSG, om te werken aan planlastvermindering. Het is daarom dat we de lokale besturen meer ruimte en autonomie geven. Dit is een verhaal van 'believers' en 'non-believers' in het opnemen van lokale autonomie.

Dat een aantal sectoren misschien niet direct vragende partij zijn, dat klopt en dat sommigen een beetje angst hebben, erken ik ook, maar we hebben voldoende vertrouwen in de lokale besturen dat ze in de verschillende domeinen vanuit de verschillende sectoren de uitdagingen zullen aangaan. Dat is de essentie van wat hier vandaag en de voorbije dagen besproken werd.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, minister, ik denk dat we het debat in de commissie vrij grondig gevoerd hebben, ik wil me nu dus beperken tot de essentie, of toch tot wat voor ons de essentie van het ontwerp van decreet is of zou moeten zijn.

Wij zijn uiteraard voorstander van de versterking van het lokale bestuursniveau en we zijn voorstander van planlastvermindering voor zover die niet leidt tot een vermindering van

participatie. Wij zijn geen voorstander van de versterking van het provinciale niveau. We hebben bij de voorgaande ontwerpen van decreet, onder andere over het lokaal cultuurbeleid en over het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid, een amendement ingediend dat ertoe strekt om de provincies als bestuursniveau te schrappen. We doen hetzelfde voor het ontwerp van decreet dat nu voorligt over het lokaal en provinciaal jeugdbeleid. We dienen een amendement in dat er ook toe strekt om de provincies als bestuursniveau te schrappen zodat er voor het jeugdbeleid nog twee niveaus overblijven, zijnde het lokale en het Vlaamse niveau, en waarbij wij de klemtoon leggen op het lokale niveau, volgens de regels van de subsidiariteit.

Het plan was om iets te doen aan de ‘verrommeling’ van het Vlaamse bestuurlijke landschap. Wij zijn van oordeel dat minstens de afschaffing van de provinciebesturen daartoe kan bijdragen. De initiële bedoeling van het witboek Interne Staatshervorming was om onder meer tot een flinke afslanking van de provinciale taken en bevoegdheden te komen. De Vlaamse provinciebesturen zouden zich in de toekomst enkel nog met grondgebonden materies kunnen inlaten. Jeugdbeleid hoort daar vanzelfsprekend niet bij. Daarom zullen wij bij de stemming over het ontwerp van decreet onze stemhouding laten bepalen door het al dan niet goedkeuren van ons amendement.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister, dames en heren, vandaag ligt het ontwerp van decreet over het lokaal jeugdbeleid voor. Het is duidelijk hoe dit ontwerp van decreet tot stand gekomen is. Dit is geen besparingsoefening. Dit ontwerp van decreet is er gekomen naar aanleiding van de dynamiek die in deze regering zit rond de planlastvermindering via het Planlastendecreet en rond de interne staatshervorming. Het lokaal jeugdbeleid moet passen in het Planlastendecreet en zo mee uitvoering geven aan het witboek Interne Staatshervorming.

Met deze twee pijlers vermindert de regering vanaf 2014 aanzienlijk de verplichtingen van de lokale besturen op het vlak van planning en rapportering. Sectorale plannen worden geïntegreerd in de lokale meerjarenplanning en de lokale besturen krijgen meer vrijheid om hun eigen beleid vorm te geven, terwijl de Vlaamse overheid stuurt op hoofdlijnen. Wij zijn tevreden dat het voorliggende sectorontwerp aan die doelstellingen beantwoordt.

De verantwoordelijkheid van de gemeenten wordt met dit ontwerp van decreet heel wat groter. Steden en gemeenten worden minder gecontroleerd dan vroeger. Het is dus aan de gemeentebesturen om zelf de verantwoordelijkheid op te nemen en zélf voor een optimaal jeugdbeleid te gaan, met het oog op de noden van de eigen gemeente. De grote voorwaarde voor een efficiënt jeugdbeleid is nu uiteraard dat de lokale verantwoordelijken, de schepen van Jeugd, ook het jeugdbeleid ter harte neemt. Dat zal cruciaal zijn. Daarom is het essentieel dat u ook meer wilt inzetten op coaching en vorming. Uit uw toelichting bleek dat de administratie al in 2013 tal van vormingsmomenten zal opzetten, in nauwe samenwerking met de VVJ, de VVSG, het steunpunt jeugd en dergelijke. Dat stemt ons tevreden.

Het ontwerp van decreet op het lokaal jeugdbeleid ligt nu voor. Dat is een goede zaak. Daarmee is de kous echter niet af. Want hoewel dit ontwerp relatief kort is, wordt er wel ettelijke keren verwezen naar nog te nemen uitvoeringsbesluiten door de regering. Veel van de concrete uitwerking moet dus nog gebeuren. Wij kijken dan ook met veel aandacht uit naar de uitvoeringsbesluiten die u hierover zult treffen.

De heer Bart Caron: Ik ga een oneerbiedige opmerking maken, mevrouw Godderis, en tegelijk inhoudelijk reageren.

Ik vind het fijn dat de N-VA heel trouw bij zijn teksten blijft. Uw tekst, mevrouw Godderis, is een doorslagje van de tekst die de heer Dehandschutter een halfuur geleden heeft voorgelezen. Het woord ‘cultuur’ is vervangen door het woord ‘jeugd’. Ofwel beschikt u over bijzonder telepathische gaven, ofwel beschikt de N-VA maar over één medewerker. Het is het een of het ander.

Ik zal het daarbij laten.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Uiteraard gaan we de overletraditie voortzetten. Mevrouw Kindt, u hebt ernaar verwezen; u hebt gelijk, we doen dat. Bij alle decreten en uitvoeringsbesluiten doen we dat. U hebt wel al gehoord dat de jeugdsector vindt dat ik een modelminister ben wat dat betreft. Dat overleg loopt perfect. Tot daar de participatie.

De bedoeling is wel degelijk planlastvermindering. Als we heel veel autonomie geven, mogen we ook wel verantwoording vragen. Er niets mis met plannen. Dat geldt voor alle sectoren. De vraag is: hoe plannen we en hoe gaan we daarmee om?

Als het om een verkeerde vorm van rapportering zou gaan, kan dat natuurlijk een planlast worden. Wij moeten dus waakzaam zijn. Ik ga niet in op de opmerkingen over de afschaffing van het provinciaal niveau voor jeugd, want daarover is in de commissie gesproken. Dat is niet aanvaard. Ten slotte merk ik op, zoals tijdens de uitvoerige discussie in de commissie is gebeurd, dat wij coachen, vormen en de goede praktijken willen delen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1589/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 7 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot schrapping van artikel 8. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1589/6*)

De stemming over het artikel wordt aangehouden.

– *De artikelen 9 en 10 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, met het oog op de invoering van een deels op socio-economische leerlingenkenmerken gebaseerd omkaderingssysteem, waarbij het kleuteronderwijs evenwaardig omkaderd wordt als het lager onderwijs

– 1591 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, met het oog op de invoering van een deels op socio-economische leerlingenkenmerken gebaseerd omkaderingssysteem, waarbij het kleuteronderwijs evenwaardig omkaderd wordt als het lager onderwijs.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Meyer, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, ik zal mij nu beperken tot het verslag, en straks nog namens mijn fractie spreken. Voor de hoorzittingen verwijzen de verslaggevers naar het schriftelijk verslag. Ik zal hier verslag uitbrengen over de inleiding van minister Smet, terwijl mevrouw Van Steenberge het debat zal samenvatten.

Samenvattend zijn de nieuwe krijtlijnen van het omkaderingssysteem volgens de minister de volgende. De huidige lestijdenschaal van het lager onderwijs wordt ook op het kleuter-onderwijs toegepast. Er is geen aanwendingspercentage meer. Er blijft om budgettaire redenen wel in de mogelijkheid voorzien om er één in te voeren. Er wordt een SES-percentage van 97,16 procent – SES staat voor sociaal-economische status – toegepast op de lestijden en volgens de schalen. De afgeroomde lestijden worden volledig terug aan het basis-onderwijs gegeven, via de SES-lestijden, in tegenstelling met het aanwendingspercentage, dat het voorwerp van een besparing was.

De lestijden voor gelijke onderwijskansen GOK en GOK+, en brede Rand en Taal worden geïntegreerd in het nieuwe omkaderingssysteem. De drempel van 10 procent vervalt om recht te hebben op SES-lestijden. De SES-indicatoren zijn de opleiding van de moeder, het ontvangen van een schooltoelage en thuistaal niet-Nederlands. Thuistaal is een afzonderlijke en onafhankelijke indicator. De aparte en meer voordelige lestijdenschalen voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest vervallen, maar in de plaats daarvan komt een Brusselweging: elke leerling die school loopt in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is goed voor 1,11 eenheden. Er komt een nieuwe manier van aparte telling van vestigingsplaatsen: als een vestigingsplaats op ten minste 1,5 kilometer in vogelvlucht verwijderd is van een school of van een vestigingsplaats van dezelfde groep met hetzelfde niveau, dan telt ze apart.

Lestijden voor lichamelijke opvoeding worden geïntegreerd in het systeem. De instaplestijden tot en met de eerste schooldag van februari worden in het nieuwe systeem geïntegreerd. Instaplestijden zullen nog slechts vanaf de eerste schooldag na de krokusvakantie worden toegekend.

Als de leerling-leerkrachtratio van een niveau in een school boven 18,5 uitkomt, dan wordt die afgetopt naar 18,5 door het toekennen van additionele lestijden aan die school voor dat niveau.

Een beperkt aantal scholen verliest lestijden in het nieuwe systeem. Om voor hen de overgang te vergemakkelijken, wordt er voorzien in een sociale maatregel. Deze sociale maatregel wordt, afbouwend, toegekend voor drie schooljaren. Deze sociale maatregel wordt eenmalig berekend.

Het bestaansrecht van alle scholen is gewaarborgd, de normen worden niet gewijzigd. Tot zover de krachtlijnen die de minister heeft gegeven over dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, minister, collega's, ik zal proberen een verslag te geven van een bespreking die toch wel heel uitgebreid is gevoerd in de commissie. Ik heb niet de pretentie volledig te zijn. Dat zou ons te ver leiden. Als de minister nog een interview wil geven of wil gaan lunchen straks, dan moet ik me beperken tot de algemene krijtlijnen. Ik heb geprobeerd de verschillende opmerkingen die de collega's hebben geuit, te bundelen. Ik zal geen namen noemen, om te vermijden dat ik iemand zou vergeten.

De eerste opmerking die is gegeven bij de algemene bespreking door verschillende collega's, is dat de minister met dit ontwerp van decreet verschillende doelstellingen wil bereiken die met de budgettaire krapte niet te realiseren zijn. Vóór de bespreking van het ontwerp van decreet en ook tijdens de hoorzitting is er in de pers zeer veel te doen geweest over de kleinere kleuterklassen. Er is minstens de perceptie geweest dat het vooral zou gaan over het creëren van die kleinere kleuterklassen. Hierover zijn verschillende doelstellingen geponeerd, waardoor de 50 miljoen euro die oorspronkelijk voor de kleinere kleuterklassen waren bedoeld, nu moeten worden verdeeld over verschillende doelstellingen, bijvoorbeeld ook voor de SES-lestijden (socio-economische status).

Een tweede probleem dat werd geuit, was dat van de leerkrachten en de infrastructuur. Het zijn twee problemen die niet worden opgenomen in dit ontwerp van decreet. Als er meer en kleinere kleuterklassen worden gerealiseerd, heeft dat ook een weerslag op leerkrachten en infrastructuur.

Een derde opmerking van verschillende leden was het toepassingspercentage. Hiervoor zijn amendementen ingediend door mevrouw Vanderpoorten en andere commissieleden om dat artikel weg te nemen. De uitleg van de minister was niet echt voldoende. Hij zei dat het meer een virtuele bespreking was, dat Financiën had gezegd dat het beter werd ingezet waar het in feite niet moest. Over dat toepassingspercentage is er uitvoerig gedebatteerd.

Een volgende opmerking was dat er, door verschillende doelstellingen bij elkaar te brengen, sommige doelstellingen niet in overeenstemming waren met elkaar. Ik verklaar me nader. Een doelstelling ging over het creëren van meer en kleinere kleuterklassen. Een andere doelstelling was het invoeren van de SES-lestijden in de reguliere financiering. Voor het ene zou een draagvlak bestaan, en voor het andere niet, waren opmerkingen van verschillende leden.

Over de SES-lestijden was er van verschillende commissieleden ook een opmerking waarom er alleen rekening werd gehouden met leerlingenkenmerken en niet met schoolkenmerken. De minister heeft daar uitgebreid op geantwoord dat het een politieke keuze was. Ook was er een vraag naar het gebrek aan verifieerbare en betrouwbare indicatoren in verband met de leerlingenkenmerken. Er was een consensus dat er een wetenschappelijke onderbouwing was van de leerlingenkenmerken. De minister heeft dat uitvoerig onderbouwd, maar er was een vraag waarom voor bepaalde kenmerken werd gekozen en voor andere niet, waarom er aan bepaalde leerlingenkenmerken een groter gewicht werd gegeven en aan andere niet. De vraag werd ook gesteld om dan een monitoring door te voeren over het gewicht van die kenmerken.

Een volgende opmerking waarover uitgebreid werd gediscussieerd, was de controle. Alle oppositiepartijen, maar ook leden van de meerderheid hadden vooral vragen bij het feit dat er geen garantie werd gegeven voor de controle van de aanwending van de SES-lestijden en de financiering ervan.

Er is nu een verschuiving van de controle naar de schoolinspectie, maar scholen worden maar om de zes tot acht jaar doorgelicht door de schoolinspectie. Een echte controle op de aanwending van die gelden door de scholen werd niet gegeven. De minister verwees naar de autonomie van de scholen en zei dat we vertrouwen moesten hebben in die scholen.

Een volgende opmerking ging over de gemiste kans om niet voor alle zorgkinderen in bijkomende financiering te voorzien. Het ontwerp van decreet verwijst naar leerlingen op basis van de SES-kenmerken, maar er werd algemeen opgemerkt dat er ook aandacht moest zijn voor kinderen met zorg die niet uit kansarme gezinnen komen.

Er was ook een opmerking over artikel 31, namelijk over de overheveling van lestijden tussen basisscholen en kleuterscholen. De minister heeft geantwoord dat er autonomie aan de schoolbesturen werd gegeven en dat dat het resultaat was van een compromis. Sommige leden van de commissie konden zich daarin vinden, anderen niet.

Een volgende opmerking ging over de ontcleuring van de lessen lichamelijke opvoeding. Sommige commissieleden vreesden dat door de ontcleuring van die lessen, lichamelijke opvoeding op de helling zou komen te staan. De minister heeft gezegd dat het niet opgenomen is in het ontwerp van decreet, maar dat er bevoegdheid wordt gegeven aan de Vlaamse Regering om dit te regelen. Ook hier werd een amendement ingediend door onder meer mevrouw Vanderpoorten om de lestijden voor lichamelijke opvoeding niet te ontcleuren. Het amendement werd niet goedgekeurd.

Er werd een opmerking gemaakt over de nauwkeurigheid van de GIS-meting (geografisch informatiesysteem) waarop het decreet is gebaseerd. De minister antwoordde dat dit de bevoegdheid van minister Bourgeois was, maar dat er geen garantie kon worden gegeven over de nauwkeurigheid. Er waren amendementen van de meerderheid.

Ik keer nu even terug naar het verslag, want de amendementen van onder meer de heer Durnez zijn heel technisch en ik wil geen fouten maken. Op pagina 22 van het verslag staat dat men de telling voor plattelandsscholen wil verhogen. Er is nu een telling van aparte vestigingsplaatsen

met een beperking van 1,5 kilometer. Voor sommige scholen – de heer Durnez noemt dat de rug-aan-rugscholen – is er een probleem. Daarom werd er een amendement ingediend om de gemeentegrens als scheidingslijn te nemen en de 1,5 kilometervoorwaarde niet te laten gelden. Via amendement nummer 6 werd een tweede voorstel gedaan dat zich toespitst op de allerkleinste entiteiten in het landelijk gebied met een bevolkingsdichtheid van minder dan 100 inwoners per vierkante kilometer. Die amendementen zijn toegelicht door de heer Durnez. Door die amendementen voelden een aantal leden zich ongelukkig omdat het kiezen was tussen de cholera en de pest. Het geld dat ergens vandaan moet komen, was weggenomen bij de SES-lestijden om terug te geven aan de plattelandsscholen. Voor sommige collega's was dat een zeer moeilijke keuze. Uiteindelijk zijn de amendementen van de meerderheid goedgekeurd.

De amendementen van mevrouw Vanderpoorten over het aanwervingspercentage werden dus niet goedgekeurd. Er was ook een amendement van de heer Bouckaert over de sociale correctie. Een aantal scholen zal nu minder lestijden krijgen. Het voorstel van decreet zegt dat er gedurende drie jaar een correctie zal zijn die jaar na jaar wordt afgebouwd. De heer Bouckaert wou dit behouden gedurende drie jaar. Dit werd ook niet goedgekeurd.

Het ontwerp van decreet werd uiteindelijk goedgekeurd met acht stemmen voor en drie stemmen tegen bij vier onthoudingen, dankzij de constructieve medewerking van iedereen omdat er werd beslist om niet naar de Raad van State te gaan met de amendementen zodat de scholen rechtszekerheid zouden hebben. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Ik zou beide verslaggevers willen bedanken voor de zinvolle en uitgebreide verslaggeving.

Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, minister, collega's, wij zijn heel tevreden met deze nieuwe regeling, die doordacht en evenwichtig is. Er is heel lang aan gewerkt en heel veel overleg over geweest. De regeling is een goede zaak voor de stedelijke en de landelijke gemeenten, en in de eerste plaats voor de leerlingen en de leerkrachten.

De voorgestelde regeling behelst een gelijke omkadering van kleuter- en lager onderwijs. De voorbije 25 jaar kregen kleuter- en lager onderwijs niet dezelfde financiering, omdat men ervan uitging dat kleuters niet maximaal participeerden aan het kleuteronderwijs. Dat is gelukkig voorbij, kleuters gaan heel vaak en al heel jong naar school. Daarom moest het systeem worden aangepast aan de nieuwe situatie en dat is dan ook gebeurd. Op die manier krijgt men ook de kans, als de mogelijkheid zich voordoet, om klassen te verkleinen of op een andere manier de draagkracht van de leerkrachten te versterken.

Heel belangrijk is ook wat de verslaggevers de SES-kenmerken hebben genoemd. Er worden extra kenmerken toegekend aan scholen per leerling van wie de onderwijs carrière zou kunnen worden bedreigd door zijn of haar sociaal-economische situatie. Thuistaal niet-Nederlands wordt als onafhankelijke indicator opgenomen. Daar zijn wij heel blij mee. Wij hebben daarvoor gepleit omdat een goede kennis van de taal de basis is voor goed onderwijs. Op deze manier krijgen leerkrachten, en ook leerlingen die de taal minder kennen, de kans om daaraan te werken. Dat steuntje in de rug is zeker geen overbodige luxe.

Het is ook een duurzame en rationele oplossing voor scholen in landelijke gemeenten. Er is al naar verwezen dat ze apart blijven tellen als er geen andere school van dezelfde groep en hetzelfde niveau in een straal van 1,5 kilometer in de buurt ligt. Dat is een goede zaak, omdat het sociale weefsel ook erg belangrijk is. Vaak is het voor ouders de enige plek van ontmoeting en leren zij daar nieuwe mensen kennen.

Wij vinden het nieuwe omkaderingssysteem heel rationeel en geïntegreerd. 'Last but not least': Vlaanderen maakt nu jaarlijks 52 miljoen euro extra vrij. Daar spreken we onze appreciatie voor uit. In deze financieel onrustige tijden is het een cruciale investering, in onze jongste kinderen, daar waar het het meest nodig is.

Scholen hebben een ruime autonomie. Wij verwachten dan ook van hen dat ze die middelen gebruiken waarvoor ze bedoeld zijn, namelijk de begeleiding van leerlingen en het verbeteren van het pedagogische comfort van leerlingen en leerkrachten. Wij vertrouwen erop en hopen er alleszins op. Tot besluit: wij zijn tevreden met de nieuwe regeling en steunen die daarom ook.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Het is misschien niet nuttig dat ik alle standpunten van onze fractie herhaal, maar ik geef de belangrijkste elementen. Zoals wij dat in de commissie hebben bepleit, denken we dat de minister met dit ontwerp te veel heeft willen realiseren met te weinig geld en zo bestaat het risico dat er achter deze maatregelen geen duidelijke visie zit. Waar we erg veel zorgen over hebben, is dat het niet noodzakelijk zo zal zijn dat door dit ontwerp van decreet de kleuterklassen effectief zullen verkleinen, omdat scholen dat zelf kunnen bepalen.

Een andere fundamentele kritiek is het feit dat de GOK-middelen – de SES-lestijden – worden geïntegreerd. Die zullen dus niet langer gekleurd zijn. Op zich kunnen we ons wel vinden in dat principe. Toch denken we dat het belangrijk en cruciaal is dat blijvend aandacht wordt besteed aan die doelstelling en dat men die middelen niet voor iets anders zal gebruiken.

De controle zou gebeuren via de doorlichting van de inspectie, zo heeft de minister aangegeven. Dat lijkt ons een goede beleidsdoelstelling, die echter maar kan werken als dit echt doordrongen is in de scholen.

Daarom maak ik nu al meteen de link naar een amendement dat we zullen indien samen met de heer Bouckaert van LDD en mevrouw Meuleman van Groen. In dat extra amendement vragen we dat elke school uiterlijk op de laatste dag van het schooljaar aan het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming een gedetailleerd overzicht zou bezorgen van de specifieke aanwending van de omkadering. Het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming zou die overzichten dan kunnen gebruiken als onderdeel van de monitoring. We zouden met andere woorden concreet willen vragen dat elke school op het einde van elk schooljaar een duidelijk overzicht geeft van de aanwending van de nieuwe omkadering. We denken dat er op die manier voor kan worden gezorgd dat de nieuwe omkadering effectief wordt gebruikt voor de realisatie van de doelstellingen. Eigenlijk is dit een vervolg van onze argumentatie in de commissie.

Op basis van een aantal vragen en interventies van commissieleden hebben wij trouwens vastgesteld dat dit eigenlijk een kamerbreed gedragen bezorgdheid is. We gaan er dan ook van uit dat daar enige steun voor kan bestaan.

Naar aanleiding van de discussie hebben we ook opgemerkt dat de zorgpunten niet zijn opgenomen in de nieuwe financiering. Als scholen voortaan rijp genoeg geacht worden om hun GOK-beleid autonoom te bepalen, moeten ze toch ook hun eigen zorgbeleid kunnen ontwikkelen. We vrezen dat er een onevenwicht zou kunnen groeien in de aandacht die er is voor SES-kinderen en voor zorgkinderen.

Het geïntegreerde systeem geeft ook meer autonomie aan scholen. Op zich is dat een goede zaak, als scholen een voldoende beleidsvoerend vermogen hebben. We stellen ons echter wel de vraag of het de bedoeling is nog verder te gaan in die integratie van middelen en verder te evolueren naar een soort van enveloppenfinanciering, waardoor scholen binnen het kader van de eindtermen eenzelfde besteding van hun middelen kunnen kiezen.

Ik ga even in op een aantal amendementen die we reeds hadden ingediend in de commissie, maar die we vandaag opnieuw op tafel willen leggen, samen met de heer Bouckaert en mevrouw Meuleman.

In een eerste amendement stellen we voor de mogelijkheid van het hanteren van het aanwendingspercentage te schrappen. In een tweede amendement stellen we voor om de bestaande regeling van de gekleurde lestijden voor lichamelijke opvoeding te behouden.

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, uiteraard gaan wij dit ontwerp van decreet goedkeuren. Wij vinden het een goed ontwerp van decreet. Het doel van het ontwerp is kinderen en jongeren gelijke kansen geven op kwaliteitsonderwijs. Elk onderzoek van Programme for International Student Assessment (PISA) wijst uit dat er nog steeds een hele discrepantie is tussen kinderen die uit sociaal zwakkere gezinnen komen en kinderen die uit sociaal sterkere gezinnen komen. We moeten er dan ook verder aan werken om die kloof te dichten.

Het is erg belangrijk dat het kleuteronderwijs evenwaardig omkaderd wordt als het lager onderwijs. De kleuterscholen zijn ook heel erg vragende partij naar meer omkadering. Met dit ontwerp van decreet gaan we dus in op hun vraag.

Positief vind ik dat de bandbreedte aan de hand van de wetenschappelijk bepaalde SES-indicatoren 8,85 procent blijft en dat we een specifieke oplossing hebben gevonden om de kleinere dorpsscholen overeind te houden.

Ik heb u bij de bespreking in de commissie twee bijkomende vragen gesteld, minister, over de garantie met betrekking tot lichamelijke opvoeding en over artikel 31, de overdracht van de lestijden tussen kleuter- en lager onderwijs en wat er ter zake eventueel met het personeel kan gebeuren. De vakbonden waren daar immers wat ongerust over. Uw antwoord was voor mij voldoende om het ontwerp van decreet vandaag goed te keuren. Ik neem aan dat er over dat laatste punt nog verder overleg zal worden gepleegd.

De collega's van Open Vld stellen hier vandaag dat er nog geen kleinere kleuterklassen zullen komen. U geeft daar mijns inziens alle middelen voor, minister. De scholen kunnen nu hun eigen keuze maken. Ik wil er ten behoeve van de collega's op wijzen dat uit de hoorzittingen duidelijk is gebleken dat de onderwijsverstrekkers, behoudens één koepel, zeggen dat alle middelen inzetten op kleinere klassen nefast is en dat men zelf moet kunnen kijken hoe de middelen het best kunnen worden ingezet, rekening houdend met de leerlingen. Daar wordt de klasgrootte gerelativeerd ten overstaan van de aandacht voor GOK- en zorgkinderen. Ook het GO! heeft dat heel duidelijk gesteld.

We moeten vertrouwen hebben in de scholen en hun beleidsvoerende vermogen daaromtrent. Ik zou het niet raadzaam vinden om elk jaar gedetailleerde rapporten te vragen, want de scholen hebben al meer dan genoeg planlast te verwerken.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, het debat over de hervorming van het secundair onderwijs mag het bijzonder belangrijke ontwerp van decreet in verband met de omkadering van het lager onderwijs en zeker het kleuteronderwijs niet doen vergeten. Een bijkomende financiering van 52,7 miljoen euro is, zeker in tijden van besparingen, een belangrijk punt. Ook onze fractie heeft steeds gepleit voor bijkomende middelen voor het kleuteronderwijs.

Het compromis in verband met de invloed van de SES-leerlingenkenmerken op de omkadering is voor ons aanvaardbaar, zeker door het engagement van de minister, als antwoord op onze vraag in de commissie Onderwijs en de plenaire vergadering, om de werkingsmiddelen in het basisonderwijs te evalueren en nog deze legislatuur bij te sturen. Deze verschillen, op basis van leerlingenkenmerken, kunnen wij veel beter verantwoorden in de omkadering dan in de werkingsmiddelen.

Collega's, onze fractie hecht zeer veel belang aan de dorpsscholen en de vestigingsplaatsen ervan. Dit is niet alleen pedagogisch belangrijk, het is ook belangrijk voor de leefbaarheid en het sociale weefsel in de lokale gemeenschappen. Er is op dat vlak een lange weg afgelegd sinds het eerste ontwerpdecreet van juli vorig jaar en de teksten die vandaag voorliggen.

De bijkomende en in de commissie reeds goedgekeurde amendementen om enerzijds de schooltjes in de landelijke gebieden met minder dan honderd inwoners per vierkante kilometer 5 procent extra omkadering te geven, en anderzijds de afstandsregel van anderhalve kilometer in vogelvlucht niet van toepassing te maken voor scholen die in een aanpalende gemeente liggen, onderlijnt die bezorgdheid nogmaals.

Dat neemt niet weg dat ik een beetje bezorgd blijf over de nauwkeurigheid en de identieke uitvoering van de zogenaamde GIS-metingen (geografische informatiesystemen). Minister Smet verwees hiervoor naar de bevoegdheid van minister Bourgeois, maar daar hebben de betrokken scholen uiteraard minder boodschap aan.

De zorg voor voldoende leerkrachten, door bijna alle fracties geformuleerd, leert dat versneld moet worden gewerkt aan het reeds lang aangekondigde loopbaanpact.

Minister, collega's, onze fractie wil dit belangrijke ontwerp van decreet alle kansen geven. Wij zullen uiteraard de implementatie ervan waakzaam opvolgen, vandaar ook onze vraag, minister, om ons digitaal de berekening van de omkadering van de scholen te bezorgen. Collega's, dat nog meer middelen, wat gemakkelijker te verantwoorden is in tijden dat het economisch en financieel beter gaat, de scholen nog meer kansen zou geven om nog doeltreffender in te spelen op de vele nieuwe uitdagingen, weten we uiteraard allemaal.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, ik wil toch even het woord nemen. De vorige sprekers hebben de indruk gewekt dat het een vrij technisch ontwerp van decreet betreft. De minister heeft echter verklaard dat het een historisch ontwerp van decreet is. Het is trouwens ook veeleer een politiek dan een technisch ontwerp van decreet.

De vrij ingewikkelde titel van het ontwerp van decreet stelt dat een op socio-economische leerlingenkenmerken gebaseerd geïntegreerd omkaderingssysteem zal worden ingevoerd. Er zijn in feite twee doelstellingen. De eerste doelstelling houdt in dat het kleuter- en het basisonderwijs gelijk zullen worden gefinancierd. Daar kan geen mens tegen zijn. De tweede doelstelling houdt in dat het fameuze GOK-decreet betreffende de gelijke onderwijskansen in een nieuw kleedje wordt gestoken en een nieuwe naam krijgt. De benaming is nu sociaal-economische status. Hierdoor wordt de vroegere bijkomende GOK-financiering voortaan een onderdeel van de reguliere financiering van het kleuter- en basisonderwijs.

Vorige week hebben de heer De Meyer en mevrouw Pehlivan hierover actuele vragen gesteld. Ik vind dat mevrouw Pehlivan daarbij kort door de bocht is gegaan. Ze heeft geroepen dat ze weet wat ik wil en wat mijn doelstellingen zijn. Ik zou volgens haar de afschaffing van het GOK-decreet willen. Ik hoop dat uit mijn genuanceerde toespraak zal blijken dat we helemaal niet de afschaffing van de gelijke onderwijskansen willen. We willen de afschaffing van het GOK-decreet zoals het bestaat en zoals het volgens dit ontwerp van decreet in feite blijft bestaan.

De minister heeft die verschillende doelstellingen in het ontwerp van decreet niet toevallig vermengd. Door de invoering van de SES-financiering aan de gelijkwaardige omkadering van het kleuter- en basisonderwijs te koppelen, creëert hij een perceptie. Niemand kan tegen die gelijkwaardige omkadering zijn. Wie tegen dit ontwerp van decreet stemt, zou onmiddellijk de indruk wekken dat hij ook tegen de gelijke financiering van kleuterklassen stemt. Op het einde van de bespreking in de commissie heb ik verklaard dat niemand het moet aandurven te beweren dat het Vlaams Belang tegen de gelijke financiering van kleuterklassen en het basisonderwijs is. Wie dat durft, heeft me nog niet boos gezien en zal mij op zijn weg vinden. *(Opmerkingen)*

Dat is wat ik heb gezegd. Verschillende commissieleden hebben laten uitschijnen dat dit niet zou gebeuren. Indien iemand vindt dat dit niet waar is, moet hij me maar tegenspreken.

De minister heeft die twee doelstellingen opzettelijk vermengd. Niemand is tegen een gelijkwaardige omkadering van het kleuter- en basisonderwijs. Daar bestaat in het middenveld een brede consensus over. Over de invoering van de SES-lestijden bestaat echter minder consensus. Door dit punt in dit ontwerp van decreet te plaatsen, wordt het nu ook aanvaard.

Deze doelstellingen moeten politiek en maatschappelijk los van elkaar worden gezien. Het is belangrijk te weten dat de SES-lestijden worden toegekend voor kinderen wier ouders niet Nederlandstalig zijn, voor kinderen wier ouders een studietoelage ontvangen en voor kinderen wier moeder laaggeschoold is.

Het eerste gedeelte betreft de gelijke omkadering van kleuterklassen en het basisonderwijs. Volgens mevrouw Deckx mogen de kleinere kleuterklassen geen fetisj zijn. Sommige onderwijsnetten vinden dat ze zelf moeten kunnen beslissen of ze al dan niet kleinere kleuterklassen willen. De perceptie is echter dat de minister heeft beloofd 50 miljoen euro uit te trekken om kleinere kleuterklassen te creëren. Aangezien dit bedrag nu voor kleinere kleuterklassen en voor de SES-lestijden wordt uitgetrokken, moet dit worden gesplitst.

Mevrouw Kathleen Deckx: Ik zou mevrouw Van Steenberge er toch op willen wijzen dat 52 miljoen euro meer wordt geïnvesteerd. De scholen kunnen voor kleinere kleuterklassen kiezen. Ze kunnen die middelen echter ook aanwenden op wat volgens hen de beste manier is voor hun leerlingen. Volgens mij kan niemand daartegen gekant zijn.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Die extra financiering van 52 miljoen euro wordt nu gesplitst tussen de twee doelstellingen: gelijke omkadering voor kleuter- en basisonderwijs en de SES-lestijden. Die stijgen met bijna 20.000 uren, wat een kostprijs betekent van 33 miljoen euro. Hierdoor blijft er nog 17 miljoen euro over voor de gelijke omkadering van kleuterklassen en van het basisonderwijs.

De landelijke scholen zullen veel minder gebruik kunnen maken van SES-lestijden, waardoor zij minder geld zullen krijgen. Dat heeft te maken met de leerlingenkenmerken die worden gebruikt. De meeste leerlingen gaan naar stedelijke scholen. Het zijn dan ook vooral de stedelijke scholen die deze extra financiering zullen krijgen.

Wat die leerlingenkenmerken en de criteria betreft, vind ik het verslag van het Rekenhof heel belangrijk. Er was ook een opvolgingsverslag. De heer De Meyer heeft verwezen naar het schriftelijke verslag. Ik raad de collega's aan om na te gaan wat daar allemaal is gezegd.

In het verslag van 2008 over de financiering van het basis- en secundair onderwijs heeft het Rekenhof gesteld dat de criteria van het GOK-decreet niet kunnen worden gebruikt voor de reguliere financiering wanneer die criteria niet gebaseerd zijn op objectieve maatstaven. Verder zei het Rekenhof dat eerst de effectiviteit van het GOK-decreet moet worden nagegaan door de leerwinst van leerlingen met GOK-kenmerken te meten.

Minister, vorige week heb ik tijdens de plenaire vergadering gezegd dat ik tevreden was met de vraag van de collega's. Tijdens de commissievergadering van 7 juni zei u voor het eerst dat het belangrijk is om die leerwinst te meten. Tot op vandaag is dat nog altijd niet gebeurd. U zei ook in de commissie dat het niet zo eenvoudig is om dat te doen. Daarvoor moet u onderhandelen met de onderwijsnetten, die daar niet zo happig op zijn. Toch is het cruciaal om dat te doen. We stoppen immers geld in de SES-kenmerken. Na twaalf jaar GOK-beleid staat nog altijd niet vast wat de juiste leerwinst is en wat er is bereikt, vooral bij allochtone kinderen maar ook bij andere kinderen uit zwakkere milieus. Minister, u verwijst altijd naar de PISA-onderzoeken. Daaruit blijkt dat het onderscheid tussen die zwakkere en sterkere leerlingen nog altijd groot is. Ik besluit dat al die middelen die al twaalf jaar in GOK zijn gestopt, niet echt effectief zijn gebleken.

Volgens het Rekenhof moeten we nagaan of het GOK-beleid effectief is voor u dit inpast in de reguliere omkadering. Vooral van socialistische kant zegt men dat er geen leerwinst is geweest en dat er dus nog wat meer geld in gepompt moet worden. Dat is echt de wereld op zijn kop.

Wat de niet-objectieve criteria betreft, wordt nogal veel gebruik gemaakt van verklaringen op eer. U zegt dat u er alles aan zult doen om zoveel mogelijk objectieve criteria naar voren te brengen om de leerlingenkenmerken te staven. Behalve een aantal databanken voor vooral ouders van Vlaamse afkomst, moet u altijd terugverwijzen naar verklaringen op eer. Er is nog geen sluitend middel om echt objectieve criteria te hanteren die kunnen nagaan of er effectief wordt voldaan aan de SES-kenmerken.

Ondanks het feit dat het decreetaal vastgesteld is, werd het GOK-decreet nooit geëvalueerd. Dat gebeurde niet na drie jaar en evenmin na negen jaar. Het is zelfs uitgesteld tot twaalf jaar. Tot op heden gebeurde deze evaluatie niet. Toch is de effectiviteit van het GOK-beleid heel belangrijk.

Tijdens de bespreking in de commissie hebben wij duidelijk gesteld dat gelijke kansen in het onderwijs voor ieder kind, van welke afkomst ook, de evidentie zelf zijn. Investeren in onze kinderen is belangrijk. Investeren in onze kinderen is immers investeren in onze maatschappij. De SES-financiering heeft deze doelstelling echter niet. De naam zegt het zelf: er wordt alleen bijkomende financiering gegeven voor kinderen die voldoen aan de SES-kenmerken. Kinderen met zorg, bijvoorbeeld met een hoog IQ, die toevallig uit een bemiddeld gezin komen, zullen geen bijkomende financiering krijgen. Op onze vraag of de garantie bestaat dat het geld dat scholen krijgen ook effectief ten goede komt aan die kinderen met SES-kenmerken antwoordde u ontkennend, minister. U zei dat we moeten vertrouwen op de scholen.

Mevrouw Vermeiren, ik vind dan dat u braaf bent als u zegt te hopen dat de minister erop zal toezien dat dit geld daadwerkelijk voor zorg voor kinderen met SES-kenmerken zal worden gebruikt. Minister, sta me toe te zeggen dat ik net zo veel hoop, maar wel minder vertrouwen heb in u. Blijkbaar moet de N-VA echter tegelijk zalven en slaan. Vandaag moet er eerst wat worden gezalfd.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Van Steenberge, u hebt nu een logische redenering gemaakt. Dan moet u ook eerlijk zijn en stellen dat u geen vertrouwen hebt in de scholen. Dat hebt u nu immers gezegd.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Neen, in u.

Minister Pascal Smet: Ik heb daar niets mee te maken. Mevrouw Vermeiren en mevrouw Deckx hebben het al gezegd: het zijn de scholen die beslissen hoe ze dat geld besteden. Spoel de band maar even terug: de logische conclusie is dat u nu hebt gezegd geen vertrouwen te hebben in hoe de scholen dat geld zullen gebruiken om kinderen dat extra duwtje te geven dat ze nodig hebben.

De filosofie is dat alle kinderen voldoende omkadering krijgen, dat alle scholen voldoende basisomkadering krijgen. Ik heb de neiging om mijn onderwijsbeleid te steunen op wetenschappelijk onderzoek. Uit heel veel wetenschappelijk onderzoek blijkt dat die kenmerken, namelijk de opleiding van de moeder, de thuistaal en het gezinsinkomen, determineren of dat kind al dan niet een extra duwtje nodig heeft. Dat is de achterliggende reden. We gebruiken die kenmerken om een extra omkadering te geven aan scholen, om mogelijk te maken dat die kinderen een extra duwtje krijgen. Mevrouw Van Steenberge, de manier waarop die scholen dat doen, is in onze onderwijstraditie al zoveel jaren de verantwoordelijkheid van die scholen. Die kunnen dat zelf invullen. Ik heb in de commissie gezegd er voldoende vertrouwen in te hebben dat scholen dat zullen doen. U zegt hier vandaag dat u geen vertrouwen in me hebt. Ik begrijp dat u dat vanuit oppositiepunt wilt zeggen. U zegt dat, maar u denkt dat wellicht niet echt. Maar goed, dat is nog iets anders. U zegt dan met andere woorden dat u geen vertrouwen hebt in de scholen. Dat is uw redenering.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Mevrouw Van Steenberge, ik kan misschien wel braaf zijn en slaan en zalven volgens u, maar ik heb wel heel veel vertrouwen in de scholen. Dat was mijn boodschap. Sommige scholen hebben die ondersteuning nodig, en dringend. Dat is de boodschap die ik wou brengen. We moeten erop toezien dat dit gebeurt.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Dat gebeurt nu niet.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Dat gebeurt nu niet, maar er moet wel vertrouwen zijn in die scholen. Ze weten waarvoor ze dat geld zullen moeten gebruiken. Ik kom zelf uit de onderwijswereld. Er is nood aan die ondersteuning. Ik vertrouw erop dat ze dat dan ook goed zullen gebruiken.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik zal proberen het uit te leggen, na het gegoochel met woorden en redeneringen. Minister, als u stelt dat ik iets niet zeg, maar wel denk, dan ben ik wat bang. Kunt u misschien mijn gedachten lezen? Ik hoop dat u niet al mijn gedachten kunt lezen. (*Gelach*)

Het gaat over de controle. Blijkbaar ben ik niet de enige die niet echt vertrouwen heeft met betrekking tot die controle. Het is jammer dat mevrouw De Knop hier niet is, maar ze heeft daarnet haar amendement toegelicht, dat erop neerkomt dat scholen nu bijkomend een overzicht moeten geven van datgene waaraan ze hun geld zullen besteden. Dat is een extra controle. U zegt zelf dat er nu een verschuiving is van die controle. Vroeger, bij het GOK-beleid, moesten er plannen worden opgemaakt. Nu is er een verschuiving van die controle naar de schoolinspectie, maar die inspecteert een school slechts om de zes à acht jaar. Ik vraag me dus af op welke manier er kan worden gecontroleerd.

U hebt zelf al een paar keer gezegd dat sommige scholen zeer creatief kunnen omspringen met het geld dat ze krijgen. Waarom zouden ze dus niet creatief omspringen met het geld dat ze nu krijgen? Ik vind het net als iedereen belangrijk dat er extra geld wordt besteed aan zorgkinderen. Ik had dit graag uitgebreider gezien. Nu wordt dit beperkt tot kinderen met SES-kenmerken. Als er echter geen garantie bestaat dat dit geld ook daadwerkelijk wordt besteed aan die kinderen met SES-kenmerken, dan is dat een discriminatie tussen scholen met veel leerlingen met SES-kenmerken en scholen met weinig van dergelijke leerlingen. Die scholen met veel leerlingen zullen immers een extra financiering krijgen, die ze mogen aanwenden zonder dat er daarop controle is. Minister, dat is mijn punt. Men zal al evenmin verder kunnen bekijken of er leerwinst is als dat geld niet daadwerkelijk wordt besteed aan die speciale zorg.

Ik heb er altijd voor gepleit dat ieder kind dezelfde financiering moet krijgen. Er moet extra financiering zijn voor alle kinderen met zorg, en niet alleen voor kinderen met een specifieke zorg op basis van SES-kenmerken. Dat is altijd mijn punt geweest.

Minister, wat wij ook doen en hoezeer wij ook investeren in kinderen met zorg uit zwakkere milieus – en we moeten niet rond de pot draaien: de meeste kinderen met SES-kenmerken zijn kinderen van allochtone afkomst –, wij mogen zoveel geld pompen in die kinderen en in die scholen met veel kinderen met SES-kenmerken als we willen, als wij niet eerst inzetten op het wegwerken van de taalachterstand, zal die achterstand niet worden weggewerkt. Dat is ook uit de hoorzitting gebleken. Bovendien is die achterstand niet alleen toe te schrijven aan SES-kenmerken. Ook culturele kenmerken spelen een rol. Maar, minister, u had liever dat wij in de commissie de etnisch-culturele kenmerken niet vermeldden omdat het tegen het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens zou ingaan. Zo staat het in het verslag, het was de heer Bouckaert die dat opwierp. Er werd toen een beetje geschermd met wetenschappelijk onderzoek. De ene verwees naar het ene onderzoek en de andere naar een ander. Maar er spelen meer kenmerken dan enkel die SES-kenmerken. Dus, minister, als we niet alle kenmerken bekijken, hoe kunnen we dan een effectief beleid voeren? Ik noem dat eerder een struisvogelpolitiek.

Omdat er niet wordt ingezet op het wegwerken van de taalachterstand en omdat de bijkomende financiering beperkt blijft tot SES-kenmerken, vinden wij dat er een kans is gemist met dit ontwerp van decreet. Wij vinden ook dat de kans op echt gelijke kansen voor ieder kind met zorg niet werd gegrepen, evenmin als er kleine klasjes voor iedere kleuter worden gegarandeerd. Dat vinden wij jammer.

Het enige lichtpunt is dat de amendementen van de meerderheid ervoor hebben gezorgd dat er een betere berekening kwam voor plattelandsscholen. Wij vinden plattelandsscholen zeer belangrijk voor het sociale weefsel. Minister, de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat u dat ook vond. Maar het is door de amendementen van de meerderheid dat er een betere berekening kwam en een verbetering van het ontwerp van decreet. Dat stemt ons een beetje gelukkig, maar wij zullen toch tegen stemmen. Dat er niemand durft te zeggen dat wij tegen de plattelandsscholen zouden zijn. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Van Steenberge heeft op één punt absoluut gelijk: dit is een historisch decreet. Ook de heer De Meyer heeft gewezen op het belang van dit decreet. De regering heeft er niet voor gekozen om gewoon in een bestaande regelgeving extra geld te gieten. De regering heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om ervoor te zorgen dat de criteria op basis waarvan we dat verdelen grondig worden bekeken, en dat we dat transparanter en objectiever maken. Dat is in regelgeving heel belangrijk. Wij hebben ervoor gezorgd dat de regelgeving voor de scholen eerlijker is gemaakt. Ik ben er heel blij om dat we dat als meerderheid hebben kunnen doen.

Ook dit dossier heeft af en toe tot lichte vormen van turbulentie geleid. We zijn er in geslaagd om een zeer goede beslissing te nemen, die door heel veel mensen wordt gedragen.

In budgettair moeilijke tijden ervoor kiezen om, afgerond, 53 miljoen euro extra te investeren in het basisonderwijs, dat is niet niks. Dat is een heel bewuste keuze geweest. Ik hoor sommigen, onder andere mevrouw Van Steenberge, zeggen dat ik de perceptie creëer dat het allemaal kleine klassen zullen zijn. De Vlaamse overheid heeft haar verantwoordelijkheid genomen. We geven voldoende middelen opdat elke klas niet groter hoeft te zijn dan twintig leerlingen. Maar door de context of door de keuzes die de school maakt, al dan niet gebonden aan het pedagogisch project, kunnen er redenen zijn om de klassen groter te maken. Maar dat zijn keuzes die lokaal en niet door ons worden genomen. Wij geven voldoende middelen opdat er klassen zouden kunnen zijn van twintig. Hoe het dan verder wordt ingevuld, hangt af van de autonomie van de scholen. Zij moeten dat naar eigen wijsheid invullen. Ik hoop dat ze er dan ook de ouders bij betrekken. Er zijn voldoende overlegorganen om dat te bekijken.

Er wordt ook gezegd dat ik niet van de gelegenheid gebruik heb gemaakt om dat mee te nemen voor zorgkinderen. U vergeet er dan bij te zeggen dat ik in de commissie heb gezegd dat ik die bezorgdheid deel, maar dat we het niet deden omdat het gekoppeld is aan het hele Leerzorg-decreet. Het hangt daarmee samen. Het zou ook meer geld kosten, dat weet u. We hebben er de prioriteit aan gegeven om die kleinere klassen extra ondersteuning te geven. Er moet voldoende basisomkadering zijn voor elke school en voor elk kind in Vlaanderen. Dat is voor mij heel belangrijk. Voor de kinderen voor wie op wetenschappelijke wijze aangetoond is dat ze extra ondersteuning nodig hebben om het later te kunnen maken in het leven, kun je er niet tegen zijn. Dat wordt vertaald in de SES-kenmerken. Dat neemt niet weg dat we voor de toekomst moeten kijken hoe we de financiering van kinderen met zorgnoden kunnen aanpakken.

Ik ben het er niet mee eens om in het decreet in te schrijven dat er lichamelijke opvoeding moet komen. Ik begrijp de bezorgdheid, ze is ook de onze. Ik heb in de commissie duidelijk aangetoond dat het niet de gewoonte is om dergelijke dingen in decreten te schrijven. We kunnen dat wel in een besluit van de Vlaamse Regering doen, en we zullen dat ook doen. We hebben duidelijk met de onderwijsverstrekkers en de vakbonden afgesproken dat de lessen lichamelijke opvoeding blijven, want dat is heel belangrijk. Alleen druist de methode om het in een decreet te schrijven, in tegen onze traditie in Onderwijs, en dat is een goede traditie. Niet alle tradities moeten behouden blijven. Je moet tradities durven te veranderen als het in het belang is van het onderwijs en om het te verbeteren, alleen is dit een goede traditie.

Ik ben het niet eens met degenen die zeggen dat we met het ontwerp van decreet te veel hebben willen realiseren. We hebben een heel mooi evenwicht bereikt, dat is juist het

historische, namelijk dat we de verschillende dingen hebben samengebracht: extra omkadering, integratie van de GOK-kenmerken, ontkleuring dus van de middelen. Dat was een heel belangrijke vraag van de scholen, men vergeet dat. Dat wordt hier wel gerealiseerd.

Mevrouw Van Steenberge, ik ben het absoluut niet met u eens dat u zegt dat de SES-kenmerken niet van toepassing zijn op landelijke scholen. Wat hebben we gedaan? We hebben de taalindicator, de thuistaal, die voor 35 procent telt, als een afzonderlijke aantikkende indicator genomen. Dat was vroeger niet het geval. We hebben ook de drempel van 10 procent laten vallen. Iedereen die Vlaanderen een beetje kent, weet dat overal in Vlaamse gemeenten, ook in de plattelandsgemeenten in de verste uithoeken van Vlaanderen, mensen komen wonen die de thuistaal Nederlands niet spreken. In de toekomst wordt dit in elke school in Vlaanderen meegeteld. Als je dan de verdeling bekijkt, dan zul je merken dat we dat niet ten voordele van de steden doen. Iedereen, zowel in de stad als op het platteland, gaat erop vooruit. Voor de weinige scholen die er niet op vooruitgaan, is er een heel objectieve reden waarom dat niet gebeurt, maar die blijven nog altijd met een heel gunstige ratio zitten. Ook dat is heel belangrijk om te zeggen.

Engineering met vestigingsplaatsen en instaplestijden is ook niet meer mogelijk. Ook dat is een belangrijk uitgangspunt van deze hervorming. Ik vind dat heel belangrijk, ook dat de verdeling netneutraal is. Ook dat is een belangrijk uitgangspunt waarover ik niets heb gehoord.

Voorzitter, tot slot wil ik zeggen dat ik heel blij ben met de samenwerking die we hebben kunnen uitbouwen met alle leden van de meerderheid, en op bepaalde momenten ook van de oppositie, dat wil ik wel degelijk erkennen. Ik wil ook andere leden bedanken, zoals de heer Durnez, die toch belangrijke inspanningen hebben gedaan om samen met ons goede analyses te maken en goede voorstellen te doen. Dit ontwerp van decreet is de vrucht van overleg. U ziet ook dat als je dat ernstig doet, je af en toe commotie krijgt, maar dat je uiteindelijk tot een heel goed ontwerp van decreet komt. Dat zal in de toekomst ook in andere dossiers zo zijn, dat kan ik u nu al zeggen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1591/4*)

– *De artikelen 1 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 9. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1591/5*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 10 tot en met 19 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel 20. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1591/5*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 21 tot en met 24 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot schrapping van artikel 25. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1591/5*)

De stemming over het artikel wordt aangehouden.

Er is een amendement op artikel 26. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1591/5)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 27 tot en met 33 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen tot schrapping van de artikelen 34 en 35. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1591/5)

De stemmingen over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen 36 tot en met 42 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme – 1594 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugd beleid en de bepaling van het provinciaal jeugd beleid.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Kindt heeft het woord.

Mevrouw Els Kindt: Voorzitter, minister, collega's, onze fractie is tevreden met dit ontwerp van decreet omdat het tegemoetkomt aan de bekommernissen van onze resolutie die in 2006 door dit parlement werd goedgekeurd betreffende het voortbestaan van de kampplaatsen. Daarin vroegen wij om dit decreet te evalueren en te verbeteren. Dat was ook echt nodig omdat de toepassing van het decreet niet echt vlot verliep door te zware administratieve subsidieprocedures. We hopen dat daar nu aan tegemoetgekomen is. In dit ontwerp van decreet worden ook de nodige acties ondernomen om de hoeveelheid, de kwaliteit en de diversiteit van het aanbod jeugdverblijfinfrastructuur te versterken. Daarom keuren we dit ontwerp van decreet goed.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, minister, we hebben het ontwerp van decreet in de commissie gesteund en we zullen dat straks bij de stemming ook doen, omdat er zowel vanuit het jeugdwerkbeleid als vanuit toeristisch oogpunt nood is aan meer en betere jeugdverblijven. Belangrijk is ook dat er voldoende en ook diverse infrastructuur is, gaande van niet-ingerichte basisinfrastructuur tot comfortabele centra. Ik denk dat het jeugdwerk goede en betaalbare jeugdaccommodatie nodig heeft. We hopen dan ook dat de jongeren en de toeristische sector de vruchten zullen plukken van deze nieuwe regeling.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Voorzitter, het is belangrijk dat ieder kind en jongere die wenst op kamp te gaan in een jeugdverblijfcentrum of hostel dit kan. Maar ook vanuit toeristisch oogpunt is dit ontwerp van decreet belangrijk. Het is dan ook noodzakelijk dat initiatieven worden gestimuleerd om de diversiteit en het aanbod te behouden en in de toekomst zelfs te versterken.

Ik ga proberen om heel kort te zijn. Het ontwerp van decreet is een duidelijke verbetering van het huidige decreet, terwijl de uitgangspunten van het decreet van 2004 behouden blijven. Het

is positief dat de verbeteringen tot stand zijn gekomen na ruim overleg met het Platform Jeugdtoerisme en aldus worden gesteund door zowel de gebruikers als de verschillende uitbaters.

Opvallend in dit ontwerp van decreet zijn de enorme planlastverminderingen voor de Algemene Dienst Jeugdtoerisme en de ondersteuningsstructuren door het brengen van de beleidsperiode op vier jaar, alsook de mogelijkheden tot reservevorming. Liever had Open Vld nu ook bepalingen ingeschreven gezien inzake reservevorming voor de jeugdverblijfcentra en hostels. De opbouw van reserves is immers belangrijk omdat ze later op basis van de behoeften opnieuw kunnen worden geïnvesteerd in de werking.

Weliswaar vragen we de minister te waken over de administratieve last voor de verschillende uitbaters. De praktische voorwaarden inzake subsidiëring worden immers opgenomen in uitvoeringsbesluiten. Wij zullen dit ontwerp van decreet steunen.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, minister, collega's, zoals hier al enkele keren werd aangehaald, heeft dit ontwerp van decreet tot doel om de verblijfsaccommodatie in Vlaanderen op een kwaliteitsvolle en toch betaalbare manier aan te bieden aan kinderen en aan jongeren. De principes van het huidige decreet blijven overeind, maar de administratieve last voor de uitbaters wordt verminderd, de subsidiëeringsprocedures worden vereenvoudigd en er wordt meer zekerheid op langere termijn geboden. De link met het decreet Toerisme voor Allen blijft behouden en er blijven twee ondersteuningsstructuren bestaan. Er zijn werkings- en personeelssubsidies. Jeugdwerk blijft uiteraard de bevoorrechte groep.

Over dit ontwerp van decreet bestaat een vrij grote eensgezindheid, maar ik heb wel twee bezorgdheden die ik ook tijdens de commissiebesprekingen naar voren heb gebracht. Het voortbestaan en de kwaliteit van de jeugdverblijven zijn niet alleen afhankelijk van de subsidies in het kader van het ontwerp van decreet, maar ook van de toestand op het vlak van ruimtelijke ordening. Minister Bourgeois heeft ons in de commissie Toerisme een stand van zaken gegeven. Veel jeugdverblijven zijn zonevreemd en/of onvergund, 77 om precies te zijn. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel.

Ten tweede moet de capaciteit aan overnachtingsplaatsen voldoende hoog zijn. Nieuwe jeugdverblijven schieten niet zomaar als paddenstoelen uit de grond.

Minister, gaat u met dit ontwerp van decreet de boer op? Komt er een campagne om eigenaars of organisaties aan te zetten een jeugdverblijf uit de grond te stampen? Vlaanderen heeft daar behoefte aan.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister, onze fractie kan zich vinden in voorliggend ontwerp van decreet. Het decreet van 2004 betreffende de jeugdverblijfcentra was aan herziening toe. De problemen zoals geformuleerd binnen het platform Jeugdtoerisme liegen niet. Er zijn zeer logge en onoverzichtelijke subsidiëeringsprocedures. Er is een zeer zware administratieve last voor de uitbaters van jeugdverblijfcentra en hostels. Er zijn weinig tot geen financiële garanties op middellange en lange termijn, waardoor er grote onzekerheid is.

Wij zijn tevreden dat deze problemen zijn aangepakt zonder te raken aan de basisfilosofie en -principes van het decreet van 2004. Het jeugdwerk blijft de bevoorrechte groep. Dat is heel belangrijk voor een decreet als dit. De link met Toerisme voor Allen blijft behouden door gebruik te maken van hetzelfde erkenningsstelsel. Daarnaast wordt er ook nog steeds voorzien in twee ondersteuningsstructuren en in een werkings- en een personeelssubsidie voor de jeugdverblijfcentra en de hotels.

Wij zijn ook zeer tevreden met de sterke planlastvermindering die van dit ontwerp van decreet uitgaat. De planlast voor de eigenaars en uitbaters van jeugdverblijfcentra en hostels

gaat drastisch naar beneden. Enerzijds gaat dit hele ontwerp van decreet uit van vierjaarlijkse beleidsperiodes. Terwijl vroeger voor bepaalde zaken driejaarlijks of jaarlijks nieuwe aanvragen moesten gebeuren, moet dit nu maar om de vier jaar meer. Dat bespaart de uitbaters een hele administratieve rompslomp. Dat is tijd gewonnen die ze nu in de werking van hun centrum kunnen steken.

Door de koppeling van de werkingssubsidie aan de personeelssubsidie is het nu slechts nodig om één aanvraag te doen op een periode van vier jaar. Voorheen waren dat nog acht aanvragen. Wat ons betreft een sterke verbetering. Daarnaast zijn wij ook tevreden met de vereenvoudiging van de leeftijdsgrenzen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, de reserveregeling werd om begrotingstechnische redenen gevraagd. De regeling is verstaanbaar. We gaan een campagne voeren. Verder ben ik heel blij met de steun.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1594/1)

– *De artikelen 1 tot en met 16 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

We komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.33 uur.*

■